

Powiat Gniezno
Królewska Tradycja

RAPORT Z REALIZACJI
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
POWIATU GNIEŹNIEŃSKIEGO”
ZA LATA 2009-2010

Gniezno, czerwiec 2011 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Realizacja poszczególnych zadań własnych zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego	3
2.1. Ochrona przyrody	3
2.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.....	5
2.3. Ochrona gleb, kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	9
2.4. Materiałochłonność i energochłonność produkcji	15
2.5. Ochrona przed powodzią	18
2.6. Ochrona wód podziemnych.....	29
2.7. Ochrona wód powierzchniowych	33
2.8. Ochrona powietrza	37
2.9. Stres miejski – ochrona przed hałasem.....	42
2.10. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	47
2.11. Edukacja ekologiczna	48
3. Podsumowanie.....	54

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2008, Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Zgodnie z w/w zapisem Zarząd Powiatu co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu raport stanowiący ocenę i weryfikację zadań z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Gnieźnieńskiego Nr XVI/135/2004 z dnia 17 maja 2004 r. W 2010 r. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego obejmująca lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020 została przyjęta Uchwałą nr XV/431/2010 Rady Powiatu Gnieźnieńskiego z dnia 30 września 2010 r.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy i struktury sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Środowiska. Przyjęto, że głównym celem niniejszego opracowania jest analiza zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz ocena stanu infrastruktury wpływającej na to środowisko.

Okres sprawozdawczy obejmuje lata 2009 oraz 2010 i dotyczy stopnia realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju lasu, ochrony gleb, kopalni, rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, materiałochłonności i energochłonności produkcji, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i propagowania edukacji ekologicznej.

2. Realizacja poszczególnych zadań własnych zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego

2.1. Ochrona przyrody

Na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego znajduje się 399 pomników przyrody. Znakomitą większość stanowią dęby szypułkowe (253 szt.) i lipy drobnolistne (66 szt.). Wykaz pomników przyrody w poszczególnych gminach Powiatu Gnieźnieńskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba pomników przyrody w poszczególnych gminach Powiatu Gnieźnieńskiego w 2010 r.

	Czerniejewo	Gniezno	Kiszkowo	Kłecko	Mieleszyn	Łubowo	Trzemeszno	Witkowo	
Kasztanowiec			7		1				8
Lipa drobn.		3	9	3			51		66
Lipa szerok.		2	1	2					5
Jabłoń		2							2
Jesion			8	3			4		15
Wiąz szyp.			2	2	4	1			9
Robinia			1						1
Platan				1					1
Dąb szypułk.	139		35	3	9	1	3	63	253
Dąb b.szypułk.	1								1
Grusza				1					1
Buk zwyczajny			1						1
Sosna cz.				1					1
Sosna zw.						1			1
Sosna wej.					1				1
Świerk posp.				1					1
Żywotnik							1		1
Wierzba									
Trzmielina				1					1
Topola		7	7				5	9	28
Klon					1				1
Inne			1						1
OGÓŁEM	140	14	72	18	16	3	64	72	399

Źródło: Informacje uzyskane z gmin Powiatu Gnieźnieńskiego.

2.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Zachowanie lasów jest nieodzownym warunkiem ograniczania procesów erozji gleb i stepowienia krajobrazu oraz ochrony zasobów wodnych i regulacji stosunków wodnych w krajobrazie. Lasy w klimatyczno-geograficznej strefie położenia Polski są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą, stanowiącą niezbędny czynnik równowagi ekologicznej, ciągłości życia biologicznego i przyrodniczej różnorodności krajobrazu, a także neutralizacji zanieczyszczeń i degradacji środowiska. Lasy w sposób nierozdzielny są jednocześnie formą użytkowania gruntów, zapewniającą produkcję biologiczną o wartości rynkowej oraz ogólnospołecznym dobrem wolnym kształtującym jakość życia mieszkańców kraju. Wszystkie formy zagospodarowania i ochrony lasów, mające na celu zachowanie ich trwałości i biologicznej odporności, służą jednocześnie zachowaniu zasobów genowych i różnorodności biologicznej, czyli nadrzędnym celom ochrony przyrody.

Tabela 2. Zmiany powierzchni leśnej na obszarze Powiatu Gnieźnińskiego w latach 2009-2010 w porównaniu do roku 2004

L.p.	Formy własności	2004 [ha]	2009 [ha]	2010 [ha]
1.	Lasy ogółem	18.189,0	18.249,5	18.250,7
2.	Grunty leśne publiczne	17.050,1	17.052,3	17.052,3
3.	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	16.983,3	17.015,6	17.015,6
4.	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	16.825,3	16.870,6	16.870,6
5.	Grunty leśne prywatne	1.498,9	1.580,9	1.582,1

Zródło: GUS.

Lasy są odnawialnym źródłem przede wszystkim surowców drzewnych, warunkujących rozwój cywilizacyjny i ekologizację bezpośredniego otoczenia człowieka. Użytkowanie zasobów drzewnych w ostatnich latach realizowane jest na poziomie zbliżonym do możliwości przyrodniczych określonych zgodnie z zasadą trwałości lasów i zwiększania zasobów leśnych. Lasy znajdują się w sytuacji stałego zagrożenia stanu zdrowotnego przez czynniki abiotycznego, biotycznego i antropogenicznego pochodzenia. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego nadal stanowią istotne zagrożenie dla ekosystemów leśnych, mimo że poziom depozytu dwutlenku siarki i tlenków azotu w lasach w ostatnich latach

wyraźnie maleje. Jednak stałe oddziaływanie zanieczyszczeń i ich dotychczasowa akumulacja w środowisku leśnym zwiększają predyspozycje chorobowe lasów. Predyspozycje te potęgują niekorzystne warunki atmosferyczne, deficyt wody w środowisku oraz fakt, że lasy zachowały się niemal wyłącznie na gruntach o najsłabszych możliwościach produkcji biologicznej.

W tabeli poniżej określono powierzchnie lasów na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego z uwzględnieniem podziału na gminy.

Tabela 3. Powierzchnia lasów na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego z podziałem na poszczególne gminy na rok 2009

Jednostka samorządu terytorialnego	Powierzchnia lasów ogółem [ha]	W tym powierzchnia lasów prywatnych [ha]	Lesistość [%]
POWIAT	18 633,2	1580,9	14,62
Gniezno – m.	494,4	19,3	12,0
Gniezno – gm.	2598,3	239,8	14,3
Czerniejewo	3573,4	116	31,1
Kiszkowo	942,9	167	8,1
Kłecko	698,5	115,2	5,2
Łubowo	1065	131,9	9,2
Mieleszyn	2505,1	185,1	24,8
Niechanowo	968,2	111,8	9,0
Trzemeszno	1806,3	301,4	10,5
Witkowo	3981,1	193,4	22

Źródło: GUS.

Tabela 4. Powierzchnia lasów na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego z podziałem na poszczególne gminy na rok 2010

Jednostka samorządu terytorialnego	Powierzchnia lasów ogółem [ha]	W tym powierzchnia lasów prywatnych [ha]	Lesistość [%]
POWIAT	18 634,4	1582,1	14,62
Gniezno – m.	494,4	19,3	12,0
Gniezno – gm.	2598,3	239,8	14,3
Czerniejewo	3573,4	116	31,1
Kiszkowo	942,9	167	8,1
Kłecko	698,5	115,2	5,2
Łubowo	1065	131,9	9,2
Mieleszyn	2505,1	185,1	24,8
Niechanowo	968,2	111,8	9,0
Trzemeszno	1806,3	301,4	10,5
Witkowo	3982,3	194,6	22

Źródło: GUS.

Tabela 5. Hodowla lasu i pozyskanie drewna w lasach niepaństwowych

Wyszczególnienie	rok 2009	rok 2010
zalesienia	1,2 ha	-
poprawki i uzupełnienia	5,0 ha	4,25 ha
pielęgnowanie lasu	80,0 ha	30,76 ha
powierzchnia trzebieży	9,0 ha	10,49 ha
pozyskanie drewna	118,00m ³	325,44,00m ³
w tym iglaste	68,00m ³	146,84m ³
w tym liściaste	50,00m ³	178,60m ³

Źródło: GUS.

W zakresie ochrony przyrody zadaniami Starosty są m.in.: nadzór, doradztwo, ocena upraw w lasach nienależących do własności Skarbu Państwa.

W latach 2009-2010 Starosta prowadził nadzór nad lasami prywatnymi oraz nowymi powierzchniami zalesień gruntów rolnych. Przeprowadzano doradztwo oraz wykonano 27 wizji lokalnych w celu określenia jakie zabiegi powinny być przeprowadzone dla zachowania trwałości i zdrowotności lasów udzielając ustnego instruktażu właścicielom lasów. W przypadku braku aktualnego planu urządzenia lasu dla niektórych wsi należało wydać decyzje na wykonanie pielęgnacji lasu – wydano 10 decyzji (głównie na wykonanie trzebieży sanitarnej). Dokonano również przeglądu upraw leśnych, w wielu przypadkach zalecano uzupełnienie sadzonek w miejscach widocznych ubytków, w jednym przypadku wydano decyzję na pilne wykonanie poprawek.

Cyklicznie każdego roku przeprowadza się ocenę upraw pod względem: stopnia pokrycia powierzchni, stanu zdrowotnego (choroby, szkodniki, uszkodzenia z udziałem zwierzyny) oraz form zmieszania gatunków drzew. Wspólnie z przedstawicielami nadleśnictw prowadzono oględziny lasu i gruntów nowo zalesionych w 2009r. – 7, a w 2010 - 6 wizji lokalnych.

Dużym problemem są uszkodzenia upraw leśnych. W związku z tym w trakcie przeglądów upraw wskazuje się na konieczność ochrony upraw przed zwierzyną zalecając zabiegi polegające na wykonywaniu ogrodzenia. Efekty pozytywne tego działania są już widoczne – uprawy tak chronione są równowiekowe i szybciej dochodzą do zwarcia (zagęszczenia). W zalecanych poprawkach i uzupełnieniach upraw zwraca się uwagę na wielogatunkowość lasów i formę zmieszania oraz na to by, w miejsce wypadłych drzewek wprowadzać drzewka bardziej pożądaných gatunków.

W latach 2009 – 2010 Starosta zlecił wykonanie planów urządzenia lasu:

- w 2009r. wykonano 280,34 ha (gmina Mieleszyn, Kłęcko, Łubowo, Kiszkowo)
- w 2010r. wykonano 350,00 ha (gmina Gniezno, Czerniejewo, Witkowo)

Powyższe zadanie realizowane jest sukcesywnie, do całkowitego wykonania planów urządzenia pozostało opisanie lasów w gminach: Niechanowo, części Kłęcka i Kiszkowa oraz miasta Gniezno.

Powierzchnia nadzoru dla poszczególnych nadleśnictw wynosi :

- Czerniejewo - 164 ha
- Gniezno - 1046 ha
- Gołębki - 301 ha
- Łopuchówko - 155 ha

Powyższe dane pochodzą ze sprawozdań GUS L-03 z Nadleśnictw .

2.3. Ochrona gleb, kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Najbardziej naturalnym i jednocześnie najbardziej efektywnym sposobem wykorzystania zasobów glebowych w określonych uwarunkowaniach siedliskowych jest rolnicze użytkowanie gleb (jako m.in. grunty orne, trwałe użytki zielone).

W Powiecie Gnieźnieńskim statystyczna powierzchnia użytków rolnych stanowi 73,18% udziału w całej powierzchni powiatu.

Jakość gleb dla celów użytkowania rolniczego określa 6 klas bonitacyjnych, przy czym najwyższą wartość rolniczą stanowią gleby zaliczone do klasy I, które niestety nie występują na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego.

Tabela 6. Procentowy udział klas bonitacyjnych w użytkach rolnych Powiatu Gnieźnieńskiego

Jednostka Samorządu Terytorialnego	Klasy bonitacyjne gruntów orných wyrażone w [%]								
	I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI RZ
Powiat Gnieźnieński	0	3	22	10	23	13	21	8	0

Źródło: WIOŚ

Łączny udział gleb najwyższych klas bonitacyjnych I-III, w Powiecie Gnieźnieńskim stanowi 25%. Jakość gleb jest bardzo ważnym czynnikiem dla rozwoju rolnictwa warunkującym wysokość i jakość uzyskiwanych plonów. Pod względem procentowego udziału gruntów orných dominują gminy: Niechanowo, Kiszkowo, Łubowo, Czerniejewo i Kłecko, natomiast pod względem powierzchni upraw oraz liczby gospodarstw: Gniezno, Trzemeszno i Witkowo.

- *Wykorzystywanie rozpoznanych i eksploatowanych złóż poprzez ich dalsze racjonalne zagospodarowanie.*

Na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego aktualnie eksploatowane jest wyłącznie kruszywo pochodzenia mineralnego, rozdrobnione w wyniku erozji skał stosowane głównie do produkcji zapraw budowlanych i betonów oraz do budowy dróg. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 Prawo geologiczne i górnicze działalność mająca na celu poszukiwanie, rozpoznawanie oraz wydobywanie kopalin może następować wyłącznie na podstawie koncesji udzielonej przedsiębiorcy. Starosta jest upoważniony na wniosek zainteresowanego do udzielania koncesji na poszukiwanie, rozpoznanie i wydobywanie złóż kopalin pospolitych na powierzchni nie przekraczającej 2 ha i przewidywanym rocznym wydobyciu do 20 tys. m³

oraz bez użycia materiałów wybuchowych. Decyzja koncesyjna przed wydaniem wymaga opinii wójta, burmistrza lub prezydenta oraz Marszałka Województwa, a także uzgodnienia z Okręgowym Urzędem Górniczym oraz w zakresie granic obszaru i terenu górnictwa z Wyższym Urzędem Górniczym.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz udzielonych koncesji na terenie Powiatu Gnieźnińskiego w latach 2009-2010.

Tabela 7. Udzielone przez Starostę koncesje na wydobycie kopalin na terenie Powiatu Gnieźnińskiego w latach 2009 – 2010

Rok	Koncesja	Data wydania	Nazwa obszaru górnictwa	Nr rejestru obszaru górnictwa
2009	GP.7512-01/2008	12.01.2009r.	MIATY TJ	10-15/6/470
	GP.7512-03/2009	16.09.2009r.	WIERZYCE III	10-15/7/505
	GP.7512-04/2009	22.09.2009r.	WYMYSŁOWO KW	10-15/7/504
	GP.7512-05/2009	15.09.2009r.	GURÓWKO I	10-15/7/508
2010	GP.7512-08/2009	14.01.2010r.	ĆWIERDZIN MA III	10-15/7/544

Źródło: Starostwo Powiatowe w Gnieźnie

Na terenie Powiatu Gnieźnińskiego eksploatowane są aktualnie następujące złoża:

- **gmina Witkowo:** Ćwierdzin MA II, Ćwierdzin KR, Ćwierdzin – Piaski, Ćwierdzin PF, Ćwierdzin MA III,
- **gmina Trzemeszno:** Wymysłowo NS, Wymysłowo KW, Wymysłowo AM, Miaty TJ,
- **gmina Niechanowo:** Gurówko I, Gurówko II,
- **gmina Łubowo:** Wierzyce III.

W latach 2009-2010 zakończono eksploatację następujących złóż: Ławki PR, Ćwierdzin MA.

Na terenie powiatu zostały udzielone również koncesje przez Marszałka Województwa tj. w przypadkach kiedy obszar zamierzonej działalności przekroczył powierzchnię dwóch hektarów i wydobycie kopaliny w roku kalendarzowym przekracza 20.000 m³: Gurówko, Wymysłowo JP, Ławki JR, Wymysłowo I, Pasieka I, Ćwierdzin, Ćwierdzin-Piaski, Ćwierdzin KR, Miaty TJ, Wydartowo, Chwałkówko, Wierzyce II, Chwałkówko MŁ.

- *Identyfikacja zagrożeń i kontynuacja prac na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych.*

W związku z rozpoczęciem działalności wydobywczej przedsiębiorca, który uzyskał koncesję zobowiązany jest wystąpić o decyzję ustalającą kierunek rekultywacji. Decyzję, na podstawie ustawy o ochronie gruntów leśnych i rolnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tj. Dz. U. z 1995 r. nr 16 poz.78), zgodnie z kompetencją wydaje Starosta Gnieźnieński po zasięgnięciu opinii wójta i Okręgowego Urzędu Górniczego. Całkowite zakończenie rekultywacji jest wymagane w terminie 5 lat od zakończenia działalności wydobywczej.

Rekultywacja obszarów pogórnich z jednej strony rekompensuje niekorzystne zmiany powodowane działalnością wydobywczą, a z drugiej jest może być początkiem nowego, często bardziej atrakcyjnego sposobu zagospodarowania terenu.

Tabela 8. Decyzje określające kierunek rekultywacji wydane przez Starostę Gnieźnieńskiego w latach 2009 – 2010

Rok	Decyzja	Data wydania	Nazwa obszaru górniczego	Pow. (ha)	Kierunek rekultywacji
2009	GN.6018/A/2/2009	17.11.2009r	ĆWIERDZIN KR	95,68	- rolny (z możliwością pozostawienia zbiorników wodnych dla gospodarki rybackiej)

Źródło: Powiatowy Zarząd Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości w Gnieźnie

- *Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin.*

Niewłaściwa i nielegalna eksploatacja złóż piasku czy żwiru czyni w środowisku naturalnym ogromne szkody. Pogorszenie stosunków wodnych, obniżenie walorów krajobrazowych, niszczenie dróg, a nawet zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi to tylko niektóre z nich. Na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego znajduje się wiele nielegalnych wyrobisk, z których eksploatuje się kruszywo, szczególnie duży problem jest z wyrobiskami w gminie Trzemeszno, Kiszkowo i Czerniejewo. Na terenie w latach 2009-2010 podjęto następujące działania w zakresie eliminacji nielegalnych eksploatacji żwiru m.in. zlecono uprawnionym geodetom obmiary największych nielegalnych wyrobisk, naniesienie wyrobisk na mapę sytuacyjno - wysokościową w skali 1:1000 oraz ustalenie kubatury wyeksploatowanego kruszywa naturalnego, a także:

- w m. Karczewko, gm. Kiszkowo, dz. nr 10/7 – zobowiązano dzierżawcę gruntu do zabezpieczenia terenu przed kradzieżą żwiru. Dokonano również obmiaru geodezyjnego,

- w m. Gębarzewo, gm. Czerniejewo, dz. nr 113 – dokonano obmiaru geodezyjnego wyrobiska i nakazano zaprzestanie wydobywania kopaliny,
- w m. Baranowo, gm. Łubowo, dz. nr 63 - dokonano obmiaru geodezyjnego wyrobiska i nakazano zabezpieczenie terenu przed kradzieżą.

➤ *Wykonanie badań glebowych mających na celu określenie zasobności gleby w makro i mikroelementy oraz określenie właściwego poziomu nawożenia.*

Badania właściwości chemicznych gleb dla potrzeb doradztwa nawozowego i monitoringu środowiska gleb wykonują okręgowe stacje chemiczno-rolnicze, na podstawie zapisu w ustawie o nawozach i nawożeniu. Na potrzeby doradztwa w ramach działań chemiczno-rolniczych wykonuje się oznaczenia zawartości w glebie przyswajalnych form azotu, fosforu, potasu i magnezu – pierwiastków najważniejszych dla produkcji roślinnej oraz oznaczenia stopnia zakwaszenia gleby. Składniki pokarmowe roślin występują w glebie w różnych formach i ilościach. Z punktu widzenia żywienia roślin, najważniejszą grupę stanowią tak zwane frakcje dostępne lub przyswajalne, na które składają się ilości pierwiastka znajdujące się w roztworze glebowym, kompleksie sorpcyjnym oraz w formie słabiej rozpuszczalnych soli. O ich pobraniu przez rośliny decyduje wiele czynników, z których za najważniejsze należy uznać gatunek rośliny, wilgotność i napowietrzenie gleby, odczyn, stosunki jonowe, a także temperaturę i nasłonecznienie. Starostwo Powiatowe od 2001 r. kontynuuje działania w przedmiocie współfinansowania badań gleb w zakresie odczynu, zawartości fosforu, potasu, magnezu oraz badań na zawartość metali ciężkich. Wyniki badań stanowią ważną informację o zakwaszeniu i potrzebach wapnowania gleb, zasobności w przyswajalne dla roślin składniki mineralne, jak również nawożenia mineralnego niedoborowymi składnikami i mają na celu określenie wysokości nawożenia mineralnego NPK pod różne uprawy w zależności od zasobności gleby. Pozwoli to rolnikom nawozić zgodnie z zapotrzebowaniem na składniki pokarmowe poszczególnych roślin uprawnych. Badania są ważne przez okres 4 lat. Badania właściwości chemicznych gleb dla potrzeb doradztwa nawozowego i monitoringu środowiska. Badania glebowe przeprowadzone zostały przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Poznaniu.

W 2009 r. pobrano i wykonano 145 prób na zawartość makroelementów i 6 prób na zawartość metali ciężkich. Natomiast w 2010 r. łącznie przebadano 220 prób gleby na zawartość makroelementów, fosforu, potasu i magnezu oraz 6 prób na zawartość metali ciężkich. W 2009 r. zlecono także badania odpadu magazynowanego przy ul. Kokoszki w Gnieźnie, składowanego przez firmę ORGANON. Badania zostały wykonane przez Politechnikę Poznańską i potwierdziły, że jest to odpad niebezpieczny.

- *Działania wspomagające ochronę powietrza i powierzchni ziemi poprzez wykonywanie zabiegów agrotechnicznych sprawnie działającym sprzętem, w taki sposób by nie stanowiły zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.*

Biorąc pod uwagę fakt, że każdy producent rolny zobowiązany jest do posiadania aktualnych i zgodnych z obowiązującym prawem badań technicznych opryskiwaczy Starostwo Powiatowe corocznie od roku 2001 pokrywało część kosztów związanych z badaniami sprzętu stosowanego w ochronie roślin. W obecnej sytuacji ogromnego znaczenia nabrała konieczność przeprowadzenia badań użytkowanych opryskiwaczy. Celem badań jest: analiza precyzji dawkowania i emisji cieczy roboczej, analiza niezawodności oraz regulacji opryskiwacza. Wykonane badania wykluczają bądź zobowiązują użytkownika opryskiwacza do dokonania ewentualnej modernizacji, która umożliwi doprowadzenie opryskiwaczy do poziomu umożliwiającego prawidłową realizację ochrony roślin zgodnie z podstawowymi wymaganiami agrotechnicznymi, ekologicznymi oraz obowiązującym prawem. Posiadacz opryskiwacza otrzymuje wtedy zaświadczenie potwierdzające sprawność techniczną sprzętu, a sprzęt ochrony roślin oznaczony zostaje znakiem kontrolnym, na podstawie którego dopuszcza się go do dalszego użytkowania.

Ze środków przeznaczonych na ten cel w 2009 r. przebadanych zostało 300 opryskiwaczy, a w roku 2010 przebadano 223 opryskiwacze. Wykonawcą była Spółdzielnia Usług Rolniczych w Łubowie posiadająca stosowne uprawnienia do przeprowadzenia w/w badań.

- *Organizacja szkoleń dla rolników Powiatu Gnieźnieńskiego w zakresie możliwości produkcji oraz sprzedaży ekologicznej żywności, wad i zalet produkcji żywności modyfikowanej genetycznie, itp.*

Ważne dla Powiatu Gnieźnieńskiego są działania polegające na racjonalnym wykorzystaniu zasobów gleb, zwłaszcza w ujęciu długookresowym, które powinny przede wszystkim polegać na: zagospodarowaniu gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom, lepszym dostosowaniu do naturalnego, biologicznego potencjału gleb, formy ich zagospodarowania oraz odpowiednich kierunków i intensywności produkcji. Właściwa polityka ochrony gleb powinna również uwzględniać racjonalne zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Trzeba również podejmować działania powodujące wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, która przyczyni się do coraz silniejszego popierania rolnictwa ekologicznego, co z kolei pozwoli na zachowanie w krajobrazie naturalnych i półnaturalnych układów ekologicznych, co jest szczególnie istotne na obszarach o cennych walorach przyrodniczych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Rolnictwo ekologiczne

i właściwa edukacja ekologiczna, zwłaszcza połączone z turystyką stanie się szansą dla rolników indywidualnych.

Starostwo Powiatowe w Gnieźnie w latach 2009-2010 włączyło się w organizację następujących konferencji, konkursów oraz szkoleń dla rolników:

- szkolenie w zakresie możliwości produkcji oraz sprzedaży ekologicznej żywności pn. „*Wszystko o produkcji regionalnym*”, które odbyło się 7 grudnia 2009 r. w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Gnieźnie.
- konferencji z cyklu GMO – Genetycznie Modyfikowane Organizmy zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe (Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa), Polski Klub Ekologiczny (Okręg Wielkopolski – koło w Gnieźnie) i Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych (Oddział Wielkopolski – Delegatura w Gnieźnie), która odbyła się w dniu 31 marca 2010 r. Celem zorganizowanej konferencji było przekazanie wiedzy na temat Genetycznie Modyfikowanych Organizmów i budowanie społecznej świadomości o znaczeniu, wadach i zaletach GMO. Program konferencji obejmował również zwiedzanie stoisk z żywnością wyprodukowaną w gospodarstwach ekologicznych.
- spotkania edukacyjno – informacyjnego zorganizowanego w dniu 26 kwietnia 2010 r. przy Centrum Kultury eSTeDe przez Międzynarodową Koalicję dla Ochrony Polskiej Wsi (ICPPC) przy udziale Starostwa Powiatowego w Gnieźnie dotyczące Żywności Genetycznie Modyfikowanej pn. „*Stop GMO – Giną Pszczoły – Czerwony Autobus W Drodze*”. Mobilna kampania edukacyjna stworzyła możliwość uzyskania rzetelnych informacji na temat zagadnień i konsekwencji związanych z produkcją żywności genetycznie modyfikowanej, ukazując tym samym dbałość o środowisko przyrodnicze i zdrowie człowieka.
- szkolenie dotyczące zagadnień z zakresu agroturystyki dla właścicieli gospodarstw agroturystycznych z terenu Powiatu Gnieźnieńskiego, które odbyło się w Gospodarstwie Agroturystycznym Danuty i Jerzego Semrau w m. Popielewo,
- konferencji skierowanej przede wszystkim dla rolników Powiatu Gnieźnieńskiego pn. „*Rośliny Genetycznie Modyfikowane*”, która odbyła się w dniu 28 października 2010 r. w Kampusie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie.

2.4. Materiałochłonność i energochłonność produkcji

Zgodnie z założeniami polityki państwa w zakresie ograniczania wodochłonności, energochłonności oraz gospodarki surowcami (a tym samym odpadowości) przewiduje się, że w związku z urealnieniem cen energii, wody, opłat za korzystanie ze środowiska, postępowaniem w modernizacji i restrukturyzacji działalności gospodarczej oraz wzrostem świadomości społeczeństwa, sprzyjającej oszczędzaniu energii, wody i surowców zużycie tych składników w przeliczeniu na jednostkę krajowego produktu będzie się nadal zmniejszać.

Osiągnięcie takiej redukcji będzie wymagało wprowadzenia mechanizmów pozwalających na uwzględnianie w cenach energii jej kosztów środowiskowych (opłaty produktowej od paliw, zróżnicowane w zależności od uciążliwości danego paliwa dla środowiska) oraz większego zaangażowania instytucji publicznych /przedsiębiorstw/ mieszkańców w działania zmierzające do wprowadzania energooszczędnych i wodooszczędnych technologii. Ograniczenie ogólnego zużycia energii (a więc zmniejszenie produkcji energii) i wody przyniesie efekty w postaci zmniejszenia zużycia zasobów naturalnych, ilości powstających odpadów, a także zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska.

Tabela 9. Zużycie wody w latach 2009 -2010 r. na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego

Jednostka terytorialna		2009				2010			
		ogółem	przemysł	rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej	ogółem	przemysł	Rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej
						dam ³ /rok	dam ³ /rok	dam ³ /rok	dam ³ /rok
1	m. Gniezno	2688,6	45,9	-	2642,7	2672,3	46,5	-	2625,8
2	g. Gniezno	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Czerniejewo	74,9	74,9	-	-	74,2	74,2		
4	Kiszkowo	442,1	41,9	178,2	222,0	440,4	43,7	175,4	221,3
5	Kłecko	451,8			451,8	455,5	-	-	455,5
6	Łubowo	350,0	-		350,0	336,0	-		336,0
7	Mieleszyn	180,0	-	-	180,0	182,7	-	-	182,7
8	Niechanowo	334,4	-	-	334,4	343,7	-	-	343,7
9	Trzemeszno	730,7	35,5	187,5	507,7	707,3	14,5	188,1	504,7
10	Witkowo	545,0	54,7	50,3	440,0	524,3	72,4	56,5	395,4
Powiat Gnieźnieński		5797,5	252,9	416,0	5128,6	5736,4	251,3	420,0	5065,1

Źródło: GUS

Tabela 10 . Stopień wykorzystania wody w Powiecie Gnieźnieńskim

Lp.	Jednostka terytorialna	2009	2010
		zużycie wody na cele przemysłowe	
		dam ³ /rok	
1.	Gniezno	45,9	46,5
2.	Czarniejewo	74,9	74,2
3.	Kiszkowo	41,9	43,7
4.	Kłecko	-	-
5.	Łubowo	-	-
6.	Niechanowo	-	-
7.	Mieleszyn	-	-
8.	Niechanowo	-	-
9.	Trzemeszno	35,5	14,5
10.	Witkowo	54,7	72,4
Powiat Gnieźnieński		252,9	251,3

Źródło: Dane z Gmin.

Zużycie wody na cele przemysłowe występuje w kilku gminach Powiatu Gnieźnieńskiego tj. Gniezno, Czarniejewo, Kiszkowo, Trzemeszno i Witkowo. Zużycie wody na cele przemysłowe w Powiecie Gnieźnieńskim w 2009 roku wynosiło 252,9 dam³/r., a w 2010 roku wyniosło 251,3 dam³/rok.

Tabela 11 . Zużycie wody na jednego mieszkańca w gminach Powiatu Gnieźnieńskiego

Lp.	Jednostka terytorialna	2009 [m ³]	2010 [m ³]
1.	m. Gniezno	36,0	36,0
2.	g. Gniezno	-	-
3.	Czarniejewo	38,8	39,2
4.	Kiszkowo	33,0	32,0
5.	Kłecko	58,6	59,3
6.	Łubowo	48,7	49,9
7.	Mieleszyn	43,8	44,2
8.	Niechanowo	58,9	60,1
9.	Trzemeszno	49,22	47,52
10.	Witkowo	32,0	28,6
Powiat Gnieźnieński		399,02	396,82

Źródło: Dane z Gmin.

Zużycie wody przez mieszkańców Powiatu Gnieźnieńskiego w porównaniu z rokiem 2009 zmniejszyło się. Przyczyną spadku jest ekonomiczny tryb życia mieszkańców powiatu. Średnie zużycie wody na jednego mieszkańca Powiatu Gnieźnieńskiego w 2009 roku wyniosło 39,90 a w roku 2010 wyniosło 39,68 m³.

Największe zużycie wody na jednego mieszkańca w latach 2009-2010 wystąpiło w następujących gminach naszego Powiatu: Niechanowo, Kłecko.

2.5. Ochrona przed powodzią

Przyczyną wystąpienia zagrożeń powodziowych na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego mogą być intensywne i skoncentrowane opady deszczu bądź nagły spływ wód roztopowych spotęgowany przez zatory lodowe. Powyższe zjawiska mogą powodować podwyższenie stanu wód w rowach i kanałach oraz podtopienia terenów wykorzystywanych rolniczo (pól uprawnych, łąk, pastwisk). Na gospodarkę przeciwpowodziową istotny wpływ ma systematyczna i planowana konserwacja urządzeń wodnych. W związku z tym bardzo ważnym zadaniem jest konserwacja rowów melioracyjnych w poszczególnych gminach Powiatu Gnieźnieńskiego. Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią. Środki na ten cel pozyskiwane są z Urzędu Marszałkowskiego, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, budżetu powiatu oraz gmin.

- *Dotacja z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Urzędu Marszałkowskiego na budowę i renowację zbiorników małej retencji w latach 2009-2010.*

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR) powołany został na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.), będącej podstawą prawną i źródłem jego funkcjonowania. Zgodnie z art. 22c ust. 1 cyt. ustawy ze środków budżetu województwa, w zakresie ustalonym w ustawie, finansowane są ochrona, rekultywacja i poprawa jakości gruntów rolnych oraz wypłata odszkodowań przewidzianych ustawą, a w szczególności budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji.

Tabela 12. Dotacja z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Urzędu Marszałkowskiego na budowę i renowację zbiorników małej retencji w latach 2009-2010

Lp.	Gmina	Położenie obiektu	Przyznane środki /zł/		Wykonanie /zł/	
			Powierzchnia [ha]	Budowa zbiornika	Powierzchnia [ha]	Budowa zbiornika
2009						
1	m. Gniezno					
2	Gniezno					
3	Czarniejewo					
4	Kiszkowo					
5	Kłecko					
6	Łubowo					
7	Mieleszyn					
8	Niechanowo	Potrzymowo	1,00	40tys	1,00	55 tys.
9	Trzemeszno					
10	Witkowo					
2010						
1	m. Gniezno					
2	Gniezno					
3	Czarniejewo	Kąpiel	0,6	30tys	0,6	30tys
4	Kiszkowo					
5	Kłecko	Dębica	1.88	przełożono	na 2011 r.	
6	Łubowo					
7	Mieleszyn					
8	Niechanowo					
9	Trzemeszno	Duszno	1,27	19.050,00		
10	Witkowo					

Źródło: Opracowanie własne – Wydział ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gnieźnie

- *Melioracje wodne szczegółowe dofinansowane z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2009 r.) a od 2010 r. z budżetu Powiatu Gnieźnieńskiego*

Zgodnie z art. 164 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne spółki wodne tj. podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych, nie działające w celu osiągnięcia zysku, zrzeszające osoby fizyczne lub prawne i mające na celu zaspokojenie wskazanych ustawą Prawo wodne potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami na potrzeby własne, mogą korzystać z pomocy państwa w formie dotacji podmiotowej z budżetu państwa oraz pomocy finansowej z budżetu jednostek samorządu terytorialnego udzielonej zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, przeznaczonej w szczególności na bieżące

utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizacje inwestycji. Na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego działa 28 spółek wodnych.

Spółki wodne wykonują prace ze składek członkowskich. Ponadto bardzo ważne jest również dofinansowanie z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego oraz Starostwa Powiatowego, a także gmin ponieważ pozwala to na wykonanie większej ilości konserwacji rowów.

Powiat zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 12 Ustawy z dnia 05. 06. 1998 o samorządzie powiatowym wykonuje określone ustawowe zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie gospodarki wodnej. W związku z powyższym Starostwo Powiatowe w Gnieźnie dofinansuje w wysokości do 50 % prace konserwacyjne rowów melioracyjnych wykonane przez spółki wodne działające na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego.

Zgodnie z przyjętym w drodze Uchwały nr 181a/OŚ/2007 z dnia 15.11.2007 r. w sprawie: zatwierdzenia regulaminu dofinansowania prac konserwacyjnych rowów melioracyjnych przez Powiat Gnieźnieński z dofinansowania prac konserwacyjnych mogą korzystać te Spółki wodne, które posiadają:

- zatwierdzony aktualnie przez Starostę Gnieźnieńskiego statut Spółki,
- ściągalność składek w roku poprzedzającym złożenie wniosku nie może być niższa niż 55 %,
- wysokość składki rocznej od jednego hektara zmeliorowanej powierzchni nie może być niższa niż 12 zł/ha,
- zabezpieczone przez wnioskodawcę na prace konserwacyjne środki własne,
- wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 50% kosztorysowej wartości całości robót.

Tabela 13. Spółki wodne, które skorzystały z dofinansowania z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 r.

Dofinansowanie z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 roku		
Spółka Wodna Fałkowo, gm. Łubowo	Fałkowo	4260 mb
Spółka Wodna Trzemzał	Trzemzał gm. Trzemeszno	2000 mb
Gminna Spółka Wodna Kłęcko	Waliszewo, Czechy-Zakrzewo	3500 mb
Gminna Spółka Wodna Witkowo	Ćwierdzin, Witkowo, Folwark. Ostrowite Prymasowskie	4325 mb
Gminna Spółka Wodna Czerniejewo	Goraniec - Nidom	2900 mb
Gminna Spółka Wodna Trzemeszno	Niewolno, Ochodza	1200 mb
Gminna Spółka Wodna Gniezno	Piekary	1875 mb
Gminna Spółka Wodna Niechanowo	Niechanowo	3000 mb
Gminna Spółka Wodna Mieleszyn	Sokolniki, Przysieka	3350mb
Ogółem		26410 mb

Źródło: Opracowanie własne – Wydział ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gnieźnie

Tabela 14. Spółki wodne, które skorzystały z dofinansowania z budżetu Powiatu Gnieźnieńskiego w 2010 r.

Dofinansowanie z Budżetu Powiatu Gnieźnieńskiego w 2010 roku		
Gminna Spółka Wodna Trzemeszno	Niewolno, Pasieka, Szydłowo, Mijanowo	4385mb
Gminna Spółka Wodna Witkowo	Jaworowo –Czajki, Ruchocin, Chładowo	4760 mb
Gminna Spółka Wodna Mieleszyn	Łopienno, Karniszewo	3200 mb
Gminna Spółka Wodna Gniezno	Łubowo	1560 mb
Spółka Wodna Fałkowo Gm. Łubowo	Fałkowo	4600 mb
Spółka Wodna Trzemzał gm. Trzemeszno	Trzemzał	3000 mb
Gminna Spółka Wodna Kłęcko	Czechy -Zakrzewo	3700 mb
Gminna Spółka Wodna Gniezno	Ganina	1800 mb
Ogółem		27005mb

Źródło: Opracowanie własne – Wydział ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gnieźnie

W latach 2009 – 2010 na konserwację rowów melioracyjnych przeznaczono po 50.000 zł i wszystkie spółki wodne, które złożyły wnioski otrzymały dofinansowanie.

Tabela 15. Prace konserwacyjne na urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej wykonywane przez WZMiUW Inspektorat w Gnieźnie w 2009 r.

Związek Spółek Wodnych	Plan budżetu [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]	Plan konserwacji robót [km]	Wykonanie [km]
Gminna Spółka Wodna					
GSW Czerniejewo	51480	36036	70	6,0	3,6
GSW Kiszkowo	45766	28054	61	4,0	4,8
GSW Trzemeszno	133861	131611	98	53,3	62,3
SW Trzemżał	23314	22614	97	7,8	6,8
GSW Witkowo	120426	101299	84	18,9	5,7
SW Łubowo	12000	11400	95	6,0	6,0
ZSW Gniezno	612987	480000	78	46,0	32,0
Razem	989834	811014	83,29	142	121,2

Źródło WZMiUW Inspektorat Gniezno.

W 2009 r. wykonano 149 km robót konserwacyjnych tj. 97% zaplanowanych działań. Wykorzystano 827420 zł tj. 85,79 % zaplanowanych kosztów.

Tabela 16. Prace konserwacyjne na urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej wykonywane przez WZMiUW Inspektorat w Gnieźnie w 2010 r.

Związek Spółek Wodnych	Plan budżetu [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]	Plan konserwacji robót [km]	Wykonanie [km]
Gminna Spółka Wodna					
GSW Czerniejewo	39 400	37430	95,00	8,0	8,0
GSW Kiszkowo	39 372	37012	94,01	6,0	7,7
GSW Trzemeszno	128 985	125075	96,97	51,0	66,0
SW Trzemżał	21325	19619	92,00	7,8	7,8
GSW Witkowo	184397	151880	82,37	21,6	15,7
SW Łubowo	12600	10707	84,98	6,0	5,5
ZSW Gniezno	807866	445697	55,17	52,5	38,3
Razem	1 233945	827420	85,79	152,90	149,00

Źródło WZMiUW Inspektorat Gniezno.

W 2010 r. wykonano 121,2 km robót konserwacyjnych tj. 85% zaplanowanych działań. Wykorzystano 811014 zł tj. 83,29 % zaplanowanych kosztów.

W 2009 r. odmulono 22,91 km cieków podstawowych, wykoszono 57,186 km porostów ze skarp oraz 49,493 km porostów z dna cieków. Najwięcej prac wykonano na Strudze Gnieźnieńskiej tj. odmulono na odcinku 0,467 km oraz wykoszono 12,102 km porostów ze skarp i 12,102 km porostów z dna rzeki.

W 2010 r. odmulono 14,59 km cieków, wykoszono 48,032 km porostów ze skarp oraz 34,572 km porostów z dna cieków. Najwięcej prac wykonano na Strudze Gnieźnieńskiej tj. odmulono na odcinku 0,467 km oraz wykoszono 12,102 km porostów ze skarp i 12,102 km porostów z dna rzeki. Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych wykonuje prace zaplanowane oraz te, które wymagają natychmiastowej konserwacji.

Tabela 17. Zestawienie konserwacji urządzeń wodnych melioracji podstawowych wykonywanych przez WZMiUW Inspektorat w Gnieźnie w roku 2009

Lp.	Ciek	Cieki							Rurociągi	Wały	Budowlane	Zbiorniki
		Ogółem	Odmulenie w km			Wykoszenie porostów ze skarp	Wykoszenie porostów z dna	hakowanie				
			10 cm	20 cm	30cm							
km	km	km	km	km	km	km	km	km	szt.	szt.		
1.	Rzeka Wrześnica	8,74	-	2,44		8,74	4,457	1,843	-	-	-	-
2.	Rz. Wrześnica Mała	5,3	-	0,50		5,30	2,63	2,67	-	-	1	-
3.	Kanał Goczałkowski	3,02	0,539	2,481		3,02	3,02	-	-	-	-	-
4.	Str. Gnieźnieńska	12,102	0,345	0,122		12,102	12,102	-	-	-	-	-
5.	Rz. Mała Wełna	10,095	-	4,672		10,095	9,355	0,74	-	-	-	-
6.	Kanał Fosa	2,20	-	1,30	-	2,20	2,20	-	-	-	-	-
7.	Rzeka Wełna	5,712	-	2,662	-	5,712	5,712					
8.	Kanał Trzemzał	3,935	3,935	-	-	3,935	3,935	-	-	-	-	-
9.	Struga Rudnik										2	
10.	Struga Sadowiecka	0,35	-	-	0,35	0,35	0,35					

11.	Kanał Dębina	2,732	-	2,735	-	2,732	2,732	-	0,268			
12.	Kanał Dymacz		-								2	
13.	Rzeka Główna	3,0	-	0,831	-	3,0	3,0	-	-	-	-	-
Łącznie konserwacja na terenie Inspektoratu		57,186	4,819	17,74	0,35	57,186	49,493	5,253	0,268	-	5	-

Źródło WZMiUW Inspektorat Gniezno.

Tabela 18. Zestawienie konserwacji urządzeń wodnych melioracji podstawowych wykonywanych przez WZMiUW Inspektorat w Gnieźnie w roku 2010

Lp.	Ciek	Cieki							Rurociagi	Wały	Budowlane	Zbiorniki
		Ogółem	Odmulenie w km			Wykoszenie porostów ze skarp	Wykoszenie porostów z dna	hakowanie				
			10 cm	20 cm	30cm							
km	km	km	km	km	km	km	km	km	szt.	szt.		
1.	Rzeka Wrześnica	6,5	-	2,2		6,5	4,5	2,0	-	-	-	-
2.	Rzeka Wrześnica Mała										1	
3.	Struga Mąkowa	6,30	-	3,15		6,30	1,15	3,15	-	-		-
4.	Str. Gnieźnieńska	12,102	0,467			12,102	12,102	-	0,204	-	-	-
5.	Rz. Mała Wełna	10,89	2,17	5,1		10,89	7,98		-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU GNIEŹNIĘSKIEGO ZA LATA 2009 I 2010

6.	Kanał Turostowo	2,4	-		-	2,4		2,4	-	-	-	-
7.	Struga Sadowiecka	3,81	-	1,0		3,81	2,81					
8.	Kanał Dębina	4,8	0,4	0,1	-	4,8	4,8	-				
9.	Kanał Dymacz	1,23				1,23	1,23					
Łącznie konserwacja na terenie Inspektoratu		48,032	3,037	11,55		48,032	34,572	7,55	0,204	-	1	-

Źródło WZMiUW Inspektorat Gniezno.

W 2010 roku zakończono prace nad odbudową rzeki Bawół gmina Witkowo – odcinek 14 km. Planowany jest również zbiornik małej retencji w m. Dębница, gm. Kłecko o powierzchni 1,88 ha. Zgodnie z informacją uzyskaną z Ośrodka Koordynacyjno Informacyjnego Ochrony Przeciwpowodziowej na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego nie występują rzeki charakteryzujące się częstym występowaniem wezbrań powodziowych. Dla rzek tych Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu nie posiada Studium ochrony przeciwpowodziowej z wyznaczonymi strefami bezpośredniego zagrożenia powodzią. Ze względu na bardzo mocno ograniczone środki finansowe, studia takie są wykonywane w pierwszej kolejności dla dużych rzek. Zgodnie z Dyrektywą powodziową zostanie zlecone przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie wykonanie wstępnej oceny ryzyka powodziowego, z której jednoznacznie będzie wynikać, dla których rzek w regionie wodnym rzeki Warty konieczne jest wykonanie map zagrożenia powodziowego. Wszystkie dane dotyczące gospodarowania wodami znajdują się w katastrze wodnym – systemie informacyjnym o gospodarowaniu wodami. System ten zawiera dane dotyczące sieci hydrologicznej, zasobów wód podziemnych, jakości i ilości wód powierzchniowych, urządzeń wodnych, ustanowionych stref i obszarów ochronnych, wydanych pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych dotyczących korzystania z wody, a także ilości i rodzaju substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w w/w pozwoleniach. Dane dotyczące gospodarki wodami Powiatu Gnieźnieńskiego umieszczane są w Katastrze Wodnym regionu wodnego Warty.

W wyniku dużych opadów deszczu w I półroczu w gminach Powiatu Gnieźnieńskiego zdarzały się lokalne podtopienia, których zestawienie przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 19. Zestawienie terenów zalanych i podtopionych wg stanu na I półrocze 2009 r.

Lp.	Gmina	Grunty orne (ha)			Użytki zielone (ha)			Ogółem (ha)		
		2009								
		13.03	20.03	03.04	13.03	20.03	03.04	13.03	20.03	03.04
1.	Czarniejewo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Gniezno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Kiszkowo	-	-	-	-	-	16	-	-	16
4.	Kłecko	-	-	15	-	-	-	-	-	15

5.	Łubowo	-	-	-	30	25	8	30	25	8
6.	Mieleszyn	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Niechanowo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Trzemeszno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Witkowo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łącznie		-	-	15	30	25	24	30	25	39

Źródło: WZMiUW

W 2009 r. tereny podtapiane występowały w następujących gminach Powiatu Gnieźnieńskiego: Kiszkowo, Kłecko, Łubowo.

Tabela 20. Zestawienie terenów zalanych i podtopionych wg stanu na I półrocze 2010 r.

Lp.	Gmina	Grunty orne (ha)			Użytki zielone (ha)			Ogółem (ha)		
		2010								
		23.03	24.05	18.06	23.03	24.05	18.06	23.03	24.05	18.06
1.	Czarniejewo	-	-	-	35	5	-	35	5	-
2.	Gniezno	5	-	-	-	8	-	5	8	-
3.	Kiszkowo	30	10	-	30	10	2	60	20	2
4.	Kłecko	22	6	-	12	4	2	34	10	2
5.	Łubowo	20	2	-	5	3	-	25	5	-
6.	Mieleszyn	10	3	-	-	-	-	10	3	-
7.	Niechanowo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Trzemeszno	5	5	-	10	5	-	15	10	-
9.	Witkowo	-	2	-	5	3	-	5	5	-
Łącznie		92	28		97	38	4	189	66	4

Źródło: WZMiUW

W 2010 r. tereny podtapiane występowały w następujących gminach Powiatu Gnieźnieńskiego: Czarniejewo, Gniezno, Kiszkowo, Kłecko, Łubowo, Mieleszyn, Trzemeszno, Witkowo.

2.6. Ochrona wód podziemnych

Wody podziemne z terenu Powiatu Gnieźnieńskiego pozwalają na wyróżnienie w stratyfikacji hydrogeologicznej następujących pięter wodonośnych: piętra wód czwartorzędu, piętra wód trzeciorzędowych oraz piętra wód mezozoicznych.

Mieszkańcy Powiatu Gnieźnieńskiego zaopatrywani są w wody wyłącznie z zasobów wód podziemnych z dwóch użytkowych poziomów wód tj. Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144. GZWP nr 143 zaopatruje w wodę część Gniezna oraz gminy Łubowo, Kłecko, Kiszkowo, Mieleszyn, Gniezno, Trzemeszno. Z kolei GZWP nr 144 – pozostałą część Gniezna oraz gminy Witkowo, Niechanowo i Czarniejewo.

Procentowy wykaz zwodociągowania powiatu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Procentowy wykaz zwodociągowania powiatu – stan na 2009 r.

Lp.	Lokalizacja	Sieć wodociągowa %
1	Gniezno-miasto	97,9
2	Gniezno	78,2
3	Czarniejewo	93,0
4	Czarniejewo-miasto	93,2
5	Czarniejewo-obszar wiejski	92,9
6	Kłecko	93,2
7	Kłecko-miasto	99,5
8	Kłecko-obszar wiejski	89,8
9	Kiszkowo	93,6
10	Niechanowo	89,0
11	Łubowo	97,6
12	Mieleszyn	81,8
13	Trzemeszno	90,9
14	Trzemeszno-miasto	97,2
15	Trzemeszno-obszar wiejski	83,1
16	Witkowo	97,4
17	Witkowo - miasto	99,4
18	Witkowo – obszar wiejski	94,6
	Powiat	94,4

Źródło: Dane GUS *brak danych za rok 2010.

Z powyższej tabeli wynika, że mieszkańcy w 94,4 % w powiecie korzystają z wody pochodzącej z wodociągów. Stopień zwodociągowania powiatu w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym wzrósł o 0,2%.

Pobór wód dla zaopatrzenia mieszkańców odbywa się z 32 ujęć, które dzielą się na: komunalne, przemysłowe oraz wiejskie. Długość czynnej sieci wodociągowej i ilość osób zaopatrywanych w wodę w 2009 szczegółowo przedstawiono w tabeli.

Tabela 22. Długość czynnej sieci wodociągowej i ilość osób zaopatrywanych w wodę w 2009 r.

L.p.	Gmina	Rok 2009	
		Długość czynnej sieci wodociągowej w km	Liczba mieszkańców korzystającej z sieci
1	Gniezno	150,6	68126
2	Gniezno	144,4	7299
3	Czarniejewo	70,9	6539
4	Czarniejewo-miasto	14,4	2394
5	Czarniejewo-obszar wiejski	56,5	4104
6	Kłecko	135,3	7054
7	Kłecko-miasto	13,4	2635
8	Kłecko-obszar wiejski	112,8	4419
9	Kiszkowo	109,8	4994
10	Niechanowo	111,5	4966
11	Łubowo	123,3	5564
12	Mieleszyn	87,9	3240
13	Trzemeszno	179,3	12782
14	Trzemeszno-miasto	25,8	7617
15	Trzemeszno-obszar wiejski	153,5	5165
16	Witkowo	161,9	13253
17	Witkowo- miasto	17,7	7886
18	Witkowo- obszar wiejski	144,2	5367
	Powiat Gnieźnieński	1246	132817

Źródło: Dane GUS *brak danych za rok 2010.

➤ *Racjonalne gospodarowanie wodami podziemnymi.*

Starosta wydaje pozwolenia wodnoprawne dotyczące poboru wód podziemnych odpowiadające rzeczywistym potrzebom użytkowników w ramach ustalonych dla poszczególnych ujęć zasobów dyspozycyjnych.

Racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych polega na ochronie przed nadmierną i niewłaściwą eksploatacją oraz ograniczaniu poboru wód podziemnych do celów przemysłowych.

W latach 2009-2010 Starosta Gnieźnieński wydał 25 pozwoleń wodnoprawnych w zakresie poborów wód podziemnych z ujęć. Decyzje zawierają informacje o maksymalnej dopuszczalnej ilości pobieranej wody oraz zobowiązują uprawnionego do:

- prowadzenia stałego dobowego rejestru pobieranej wody oraz książki eksploatacji studni,
- wykonywania badań jakości wody surowej,
- wykonywania pomiarów zalegania zwierciadła wody,
- prowadzenia okresowych pomiarów wydajności ujęcia,
- właściwego utrzymania urządzeń wodnych tj. konserwacji i eksploatacji.

Jednocześnie wszystko musi być zgodne z opracowaną na etapie powstawania studni dokumentacją hydrogeologiczną i zasobami studni.

➤ *Dążenie do likwidacji nieczynnych ujęć wód podziemnych.*

Likwidacja nieczynnych ujęć wód podziemnych związana jest z rozbudową sieci wodociągowej na terenie całego powiatu. Realizuje się ją m.in. poprzez wykonywanie otworów studziennych, na podstawie projektu prac geologicznych, zatwierdzonych przez Starostę (ujęcia o zasobach do 50 m³/h) lub Marszałka (powyżej 50m³/h). Projekt oraz roboty związane z likwidacją wykonuje uprawniony hydrogeolog. Wyniki prac geologicznych polegające na likwidacji otworów studziennych przedstawia się w formie dokumentacji geologicznej, która podlega przyjęciu odpowiednio przez Starostę lub Marszałka. Na podstawie dokumentacji geologicznej, w przypadku całkowitej likwidacji ujęcia anulowane są jego zasoby eksploatacyjne. W latach 2009-2010 żadne ujęcie nie zostało likwidowane.

➤ *Modernizowanie i budowa oczyszczalni ścieków.*

Rozwój techniczny pociągnął za sobą potrzebę modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków. Wykaz oczyszczalni ścieków działających na terenie powiatu wraz z dopuszczalną przepustowością i rzeczywistą ilością ścieków - stan na 2009 r. przedstawia tabela.

Tabela 23. Wykaz oczyszczalni ścieków działających na terenie powiatu wraz z dopuszczalną przepustowością i rzeczywistą ilością ścieków stan na 2009 r.

Gmina	Lokalizacja oczyszczalni ścieków	Dopuszczalna przepustowość oczyszczalni $Q_{max.d}$ (m ³ /d)	Rzeczywista ilość ścieków oczyszczonych Qśr.d. (m ³ /d)
m. Gniezno	Gniezno	19500	12559
Gm. Gniezno	Jankowo Dolne Łabiszynek	220	70
		180	50
Gm. Czeniejewo	Czeniejewo	500	170
Gm. Kiszkowo	Kiszkowo	490	309
	Turostowo	100	33
Gm. Kłecko	Kłecko	350	340
	Działyń	200	130
	Zakrzewo	30	28
Gm. Łubowo	Łubowo	400	260
	Dzieskanowice	120	110
	Przyborowo	190	135
	Strychowo	190	15
Gm. Niechanowo	Niechanowo	200	160
Gm. Mieleszyn	Przysieka	423	130
Gm. Trzemeszno	Trzemeszno	1310	990
Gm. Witkowo	Witkowo	2400	1306

Źródło: Dane: Gminy *brak danych rok 2010.

W roku 2010 zmodernizowano oczyszczalnię ścieków w Działyniu. Od 2010 roku trwa modernizacja oczyszczalni ścieków Trzemeszno. W latach 2011-2014 planowana jest modernizacja oczyszczalni ścieków w Gnieźnie.

Właściwa modernizacja oczyszczalni ścieków ma na celu zmniejszenie jej uciążliwości dla otoczenia, jak również podniesienie szybkości oraz skuteczności oczyszczania ścieków.

➤ *Monitoring wód podziemnych.*

Na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego od 2007 roku prowadzony jest monitoring zwykły wód podziemnych przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Monitoringiem objęte są wszystkie funkcjonalne otwory oraz wybrane punkty ujęć wody pitnej. W latach 2009-2010 nie obserwowano żadnego punktu. Badania w ramach monitoringu krajowego zaplanowano na lata następne.

W myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (Dz. U. z 2006r., nr 122, poz. 851 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 29 marca 2007 r. (Dz. U. z 2007r., nr 61, poz.417 ze zm.), w zakresie monitoringu kontrolnego Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny prowadzi na terenie całego powiatu badania jakości wody na ujęciach wód

podziemnych, w celu stwierdzenia przydatności wody do spożycia przez ludzi. W ramach monitoringu kontrolnego badane są m.in. następujące punkty: Mieleszyn, Łopienno, KłECKO, Działyń, Skierszewo, Woźniki, Dziekanowice. W latach 2009-2010 przeprowadzono ponad 130 badań próbek wody. W tym okresie po zapoznaniu się z protokołem poboru oraz wynikiem badań laboratoryjnych próbek wody stwierdzono przydatność wody do picia, zaledwie w czterech przypadkach w/w przydatność stwierdzona była warunkowo.

2.7. Ochrona wód powierzchniowych

Powiat Gnieźnieński leży w środkowym dorzeczu rzeki Warty. Na tym terenie zlokalizowane są również zlewnie rzek: Wełny, Małej Wełny, Wrześnicy, Głównej oraz Strugi Bawół. Krajobraz Powiatu Gnieźnieńskiego wzbogacają liczne jeziora (ponad 40) i strumienie.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu Gnieźnieńskiego nr XLIV/333/2009 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie: wprowadzenia ograniczeń i zakazów używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na jeziorach Powiatu Gnieźnieńskiego wszystkie jeziora powiatu znajdują się z strefie ciszy.

Jedynie Jezioro Popielewskie i Kamienieckie położone w gminie Trzemeszno zostało dopuszczone pod pewnymi warunkami ograniczającymi termin, czas, prędkość, odległość od linii brzegu do używania jednostek pływających z napędem spalinowym.

Mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa osobom wypoczywającym, znakami żeglugowymi oznakowano Jezioro Popielewskie. W latach następnych planuje się oznakowanie Jeziora Kamienieckiego. W/w uchwała obowiązuje do 2014 roku.

Wraz ze wzrostem urbanizacyjnym polityka ekologiczna nastawiona jest na ochronę jakości wód i likwidowanie źródeł zanieczyszczeń. Działanie to przyczynia się do rozbudowy sieci kanalizacyjnej w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz konieczności oczyszczania wszystkich innych źródeł zanieczyszczeń przed ich wprowadzaniem do cieków lub do ziemi. Budowa sieci kanalizacyjnej poprawia warunki wód powierzchniowych oraz ogranicza spływ zanieczyszczeń obszarowych i nieoczyszczonych. Wpływa także na polepszanie warunków życia mieszkańców. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej dla terenu powiatu wynosi 436 km, czyli 65,8%. Procentowy wykaz skanalizowania powiatu przedstawiono w tabeli.

Tabela 24. Procentowy wykaz skanalizowania powiatu – stan na 2009 r.

Lp.	Lokalizacja	Sieć kanalizacyjna %
1	Gniezno	86,6
2	Gniezno	22,6
3	Czarniejewo	30,4
4	Czarniejewo-miasto	34,4
5	Czarniejewo-obszar wiejski	28,1
6	Kłecko	49,9
7	Kłecko-miasto	86,7
8	Kłecko-obszar wiejski	30,0
9	Kiszkowo	34,8
10	Niechanowo	30,4
11	Łubowo	64,7
12	Mieleszyn	22,7
13	Trzemeszno	55,6
14	Trzemeszno-miasto	78,1
15	Trzemeszno- obszar wiejski	27,3
16	Witkowo	66
17	Witkowo - miasto	88,7
18	Witkowo – obszar wiejski	34,3
	Powiat	65,8

Źródło: Dane: Gminy *brak danych rok 2010.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej oraz ilość osób korzystająca z sieci w 2009 przedstawiono szczegółowo w tabeli poniżej.

Tabela 25. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej oraz ilość osób korzystająca z sieci w 2009r.

L.p.	Gmina	Rok 2009	
		Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	Liczba mieszkańców korzystającej z sieci
1	Gniezno	117,6	60236
2	Gm. Gniezno	18,1	2104
3	Czarniejewo	22,4	2139
4	Czarniejewo-miasto	2,8	899
5	Czarniejewo-obszar wiejski	19,5	1240
6	Kłecko	27,1	3775
7	Kłecko-miasto	13,1	2297
8	Kłecko-obszar wiejski	11,1	11478
9	Kiszkowo	24,3	1857
10	Niechanowo	12,0	1698
11	Łubowo	78,5	3689
12	Mieleszyn	13,0	901

13	Trzemeszno	39,7	7817
14	Trzemeszno-miasto	19,8	6120
15	Trzemeszno-obszar wiejski	19,9	1697
16	Witkowo	87,3	8987
17	Witkowo- miasto	34,0	7039
18	Witkowo- obszar wiejski	53,3	1948
	Powiat Gnieźnieński	336	93199

Zródło: Dane: Gminy *brak danych rok 2010.

➤ *Budowa instalacji odprowadzania ścieków oraz kanalizacji deszczowej.*

W latach 2009-2010 Starostwo Powiatowe w Gnieźnie wydało dla podmiotów gospodarczych działających na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego oraz administratorów terenu (urzędy miast i gmin) ok. 150 pozwoleń wodnoprawnych, zgodnie z ustawą Prawo Wodne, na budowę kanalizacji deszczowej obejmującej również odprowadzanie ścieków deszczowych, opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych, parkingów oraz dachów do wód lub do ziemi. Pozwolenia wodnoprawne dotyczą także wprowadzania ścieków szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych. Decyzje weryfikują przede wszystkim ilość, stan i skład odprowadzanych ścieków zgodnie z w/w ustawą oraz Rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego z dnia 10 listopada 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., nr 233, poz. 1988 ze zm.), w sprawie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego z dnia 24 lipca 2006 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 137, poz. 984), a także zmieniającym je Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2009, nr 27, poz. 169).

➤ *Objęcie powiatu siecią kanalizacyjną oraz likwidowanie szamb.*

W celu ochrony jakości wód podziemnych oraz niwelowania źródeł zanieczyszczeń w Powiecie Gnieźnieńskim w latach 2009-2010 sukcesywnie likwidowano przydomowe szamba. W latach 2009-2010 ponad 65 % mieszkańców całego powiatu korzystała z systemu kanalizacji. Największy przyrost gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji zaobserwowano w gminie Gniezno – ok. 13% oraz w gminie Łubowo – ok. 10 %

➤ *Weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych.*

W dniu 1 października 2008 rok Zarządzeniem 34/2008 Starosta Gnieźniński na podstawie ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy Prawo Ochrony Środowiska został powołany zespół do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska oraz wydawanych decyzji i zgłoszeń przez Starostę Gnieźnińskiego. Zakres obowiązku w/w zespołu to zbadanie prawidłowości wykonania i przestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz obowiązków nałożonych przez Starostę Gnieźnińskiego. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez kontrolowanego przepisów ochrony środowiska przekazuje się dokumentację sprawy z prośbą o podjęcie stosownych działań do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Inwestorzy o kontroli zawiadamiani są z 14 –dniowym wyprzedzeniem. Podczas czynności spisywany jest protokół oraz sporządzana jest dokumentacja fotograficzna. W 2009 roku przeprowadzono kontrole 17 decyzji wodnoprawnych. Kontrole dotyczyły zakresu prawidłowego odprowadzania wód popłucznych, odprowadzania do gruntu oczyszczonych wód opadowych terenów utwardzonych oraz odprowadzania ścieków komunalnych. Żadnych nieprawidłowości nie stwierdzono. Realizując to zadanie na rok 2010 skontrolowano 15 pozwoleń wodnoprawnych z zakresu poboru wód, wykonania urządzeń wodnych oraz gospodarki wodno-ściekowej. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne raz na cztery lata należy dokonać przeglądu pozwoleń wodno prawnych. W roku 2009 przeprowadzono rutynowy przegląd decyzji wydanych w 2005 r., a w 2010 r. decyzji wydanych w 2006 r.

➤ *Jakości wód powierzchniowych.*

W ramach Ramowej Dyrektywy Wodnej WIOŚ wyznaczył jednolite części wód rzecznych (Wełna do Lutomi, Mała Wełna, Noteć z Małą Wełną, Struga Bawół, Struga Rudnik, Wrześnica, Główna) oraz jeziornych (Wierzbiczany, Dziadkowskie, Łopienno Południowe, Popielewskie, Ostrowickie, Niedzięgiel, Kamienieckie, Szydłowskie, Kłeckie, Lednica).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. nr 162, poz. 1008) oraz z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych (Dz. U. nr 81, poz.685) w 2009 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził badania rzeki Mała Wełna. Punkt pomiarowo- kontrolny znajduje się na rzece Mała Wełna w Zakrzewie. Badano 14 wskaźników jakości wody tj. temperatura wody, tlen rozpuszczony azot ogólny, fosfor ogólny

i inne. Pod względem elementów fizyczno-biologicznych sklasyfikowano rzekę do klasy II, natomiast pod względem elementów biologicznych do klasy III.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. z 2002 r., nr 183, poz. 1530 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie przeprowadza badania wody z kąpielisk. W 2009 r. czasowo do kąpeli nie dopuszczono kąpieliska w Borzątwi i w Skorzęcinie, a w 2010 r. w Skorzęcinie.

W dniu 4 marca 2010 roku zmianie uległa ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2010 nr 44, poz. 253). Wraz z jej nowelizacją zmieniły się prawne uwarunkowania dotyczące funkcjonowania kąpielisk. Zadaniem własnym gmin jest organizacja kąpielisk. W zakresie tego zadania poszczególne gminy powiatu występują do Starosty Gnieźnieńskiego o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.

Osoba lub jednostka, która podjęła się zorganizowania kąpieliska zobowiązana jest do przekazania do grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, prezydentowi miasta, burmistrzowi lub wójtowi wniosku o umieszczenie kąpieliska w wykazie kąpielisk. Do wniosku należy dołączyć: pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzenia wodnego - kąpieliska oraz informacje dotyczące: aktualnego profilu wody, statusu kąpieliska w poprzednim sezonie, sposobu gospodarowania odpadami, udogodnień i środków podjętych w celu promowania oraz ocenę jakości i klasyfikacji wody w kąpielisku w poprzednim sezonie.

W roku 2010 wydano dwa pozwolenia wodnoprawne na wykonanie kąpieliska:

- miasto Gniezno - jezioro Winiary,
- miejscowość Skorzęcin, gmina Witkowo - jezioro Niedzięgiel.

2.8. Ochrona powietrza

Kierunki działań w celu osiągnięcia wysokiej jakości powietrza:

- *Wprowadzenie zarządzania ochroną powietrza w układzie stref.*
- *Eliminowanie węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych i zastępowanie go innymi bardziej ekologicznymi nośnikami ciepła, w tym odnawialne źródła energii (np. wody geotermalne, energia słoneczna, energia biomasy z lokalnych źródeł).*
- *Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie korzystania z proekologicznych nośników energii, unikania spalania odpadów w piecach domowych.*
- *Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.*

1. Działania ukierunkowane na zmianę rodzaju paliwa

a) budowa połączenia gazowego z Trzemeszna do Witkowa i Niechanowa, rozbudowa sieci na terenie gmin oraz budowa połączenia do dwóch gmin powiatu słupeckiego tj. Powidza i Strzałkowa, wartość realizacji przedsięwzięcia: **30.000.000,00 zł**

b) realizacja gazyfikacji gmin powiatu: gm. Czarniejewo, gm. Kiszkowo

c) zmiana systemu ogrzewania na gazowe (Budynek Starostwa ul. Jana Pawła II, Bank Spółdzielczy w Gnieźnie, Zespół Szkół Publicznych w Czarniejewie, Urząd Gminy w Czarniejewie, BS Czarniejewo).

2. Działania mające na celu zmniejszenie energochłonności budynków zrealizowane w latach 2009-2010.

a) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - w mieście Gniezno szkoły i przedszkola wartość nakładów: **686.000,00 zł**

b) w gminach Powiatu Gnieźnieńskiego:

- gmina Czarniejewo, termomodernizacja ze zmianą ogrzewania z węglowego na gazowe – (środki własne gminy + WRPO): **1.762.006,00 zł**

- gmina Kiszkowo, j. w.: **1.500.000,00 zł**

(w 2009 r. wybudowano sieć gazową o dł. 5281,67 mb wraz z przyłączami o dł. 1995,66 mb
Wartość nakładów: 935.281,72 zł, dokonano zmiany systemu ogrzewania z węglowego na gazowy w Szkole Podstawowej w Kiszkanie (wymiana pieca) – koszt 12.041,48 zł),

- gmina Trzemeszno, j. w. + montaż kolektorów słonecznych. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych – środki Powiatu Gnieźnieńskiego: **1.078.258,99 zł**

c) wydatki związane z termomodernizacją budynków szpitalnych przy ul. św. Jana z modernizacją kotłowni z węglowej na gazową oraz montażem kolektorów słonecznych wyniosły **4.630.714 zł,**

z czego powiat dofinansował 1.795.564 zł (w tym z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska – 175 000 zł), Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu – 2.486.900 zł, a środki własne ZOZ-u to 348.250 zł.

d) Szpital Miejski, ul. 3 Maja - termomodernizacja ze zmianą ogrzewania z węglowego na gazowe + montaż kolektorów słonecznych: **2.121.084,00 zł**

➤ *Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszaru zainwestowania miejskiego, budowa oraz modernizacja obejść drogowych.*

➤ *Wprowadzanie planów cyrkulacji ruchu ulicznego z uwzględnieniem ograniczenia jego uciążliwości.*

➤ *Bieżąca modernizacja dróg.*

Działania podejmowane w latach 2009-2010 obejmujące realizację zadań przedstawionych w powyższych punktach przedstawiały się następująco;

1. W celu poprawy płynności ruchu drogowego

a) wybudowano rondo u zbiegu ulic Wrzesińskiej i Witkowskiej, wartość przedsięwzięcia – **203.000,00 zł**

(środki finansowe z Powiatu Gnieźnieńskiego i Wojewódzkiego Zarządu Dróg),

b) obwodnica Trzemeszna 3,9 km (rok 2009 r.) **7.899.775,43 zł**

modernizacja ul. Kostrzewskiego wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi, 2009 r. przebudowa drogi dł. 2,9 km – koszt 8.648.364,91 zł, 2010 r. remont wiaduktu nad torami kolejowymi – koszt 3.445.656,11 zł **12.094.021,02 zł,**

c) rozpoczęto prace budowlane drogi krajowej nr 5 (w granicach Powiatu Gnieźnieńskiego, odcinek Czachurki – Gniezno w trakcie realizacji do czerwca 2012 r. – koszt inwestycji – 537.114.950,32 zł, odcinek Gniezno – Mielno / obwodnica Gniezna / przed rozpoczęciem realizacji w trakcie wyboru wykonawcy, przewidywany koszt inwestycji – 520.000.000,00 zł.

Przedsięwzięcie pozwoli na całkowite wyłączenie ruchu tranzytowego poza obszar miasta.

Zadania przedstawione w pkt. b) i c) realizowane są przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.

2. W celu zapobiegania procesowi emisji wtórnej (unos pyłu):

a) modernizacja ulic miejskich: 2009 r. – 6.205.000,00 zł
2010 r. - 4.670.000,00 zł

Razem **10.875.000,00 zł**

b) przebudowa i modernizacja dróg powiatowych: **4.115.278,00 zł**

droga 2161 P Witkowo-Wiekowo,

droga 2157 P Owieczki-Łubowo,

droga 2147 P Łopienno-Charbowo

Udział kosztów własnych w wyżej wymienionych inwestycjach -50%, pozostałe 50% to środki WRPO.

c) remonty dróg powiatowych **2.212.084,00 zł**

d) przebudowa dróg gminnych w gminie Kiszkowo (4901 mb) **2.814.786,00 zł**

e) w gminie Witkowo wybudowano 2980 mb dróg gminnych za wartość około **902.040,00 zł**

oraz zmodernizowano 2670 m ulic **996.856,00 zł**

punkt a) zrealizowane przez Miasto Gniezno, punkty b) i c) przez Powiat Gnieźnieński.

- *Egzekwowanie reżimów emisji spalin przez pojazdy i eliminowanie samochodów nie posiadających katalizatorów.*

Kontrola emisji spalin realizowana jest na bieżąco podczas przeglądów technicznych przeprowadzanych przez stacje kontroli pojazdów.

- *Upowszechnianie komunikacji zbiorowej szczególnie w dużych miastach w tym włączenie kolei do systemu komunikacji zbiorowej.*
- *Kontynuacja modernizacji taboru autobusowej komunikacji miejskiej, wymiana pojazdów na bardziej „ekologiczne”.*
- *Promowanie proekologicznych środków transportu (transportu kolejowego).*
- *Wyznaczenie stref dostępności dla samochodów prywatnych i wprowadzanie właściwej polityki parkingowej.*
- *Intensyfikacja ruchu rowerowego, m.in. poprzez: likwidowanie barier technicznych, tworzenie układu ścieżek rowerowych.*
- *Edukacja ekologiczna mieszkańców dotycząca proekologicznych zachowań komunikacyjnych.*

Organizacja przez Oddział PTTK Ziemi Gnieźnieńskiej w Gnieźnie rajdów rowerowych pod patronatem Starostwa Powiatowego w Gnieźnie i Gminy Łubowo. Rozszerzenie Strefy Ograniczonego Parkowania w obszarze dzielnicy Stare Miasto oraz wprowadzenie strefowego ograniczenia prędkości.

W Powiecie Gnieźnieńskim istnieje system 12 turystycznych szlaków rowerowych, najdłuższy z nich to 62,9 km odcinek, wchodzący w europejski system EUROVELO, prowadzący przez Moraczewo – Dziekanowice – Gniezno – Trzemeszno – Kruchowo – Izby. Łączna długość wyznaczonych szlaków to około 250 km. Budowa ścieżek to zadania realizowane głównie przez gminy. Najdłuższa sieć ścieżek rowerowych powstała w Gminie Łubowo. W roku 2009 wytyczono nowy odcinek z miasta Witkowo przez Kamionkę do Skorzęcina o dł. 6,7 km .

- *Wprowadzanie zintegrowanej gospodarki energetycznej w miastach poprzez wykorzystanie do celów komunalnych ciepła odpadowego z elektrociepłowni i kotłowni zakładowych.*
- *Modernizacja układów technologicznych ciepłowni/elektrociepłowni, w tym wprowadzanie nowoczesnych technik spalania paliw.*

- *Instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesie spalania paliw, a także poprawa sprawności obecnie funkcjonujących urządzeń redukujących zanieczyszczenia.*
- *Modernizacja i hermetyzacja procesów technologicznych oraz ich automatyzacja.*
- *Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku (BAT).*
- *Rozpoczęcie wdrażania pozwoleń na emisję zanieczyszczeń do powietrza w ramach zintegrowanego pozwolenia ekologicznego.*

1. Działania prowadzone w kotłowniach PEC Sp. z o.o. położonych na terenie Gniezna (lata 2009-2010):

- a) spadek zużycia paliwa (miał węglowy) – razem kotłownie C-13 i C-14
- b) modernizacja sieci ciepłowniczej poprzez wymianę systemu rurociągu na preizolowane rury przesyłowe - wartość inwestycji **214.000,00 zł**
- c) przeniesienie i modernizacja kotła WR-10 oraz wyposażenie w nowoczesny system odpylania spalin, tj. cyklodfiltry firmy Ecoinstal pozwalające obniżyć stężenie pyłów w gazach odlotowych z około 400 do 100 mg/m³ – wartość inwestycji: **2.089.000,00 zł**
- d) realizacja połączenia sieci kotłowni C-13 i C-14 w celu poprawy efektywności funkcjonowania instalacji – wartość inwestycji: **3.068.439,59 zł**

2. Działania w instalacjach położonych poza Gniezmem (lata 2009-2010)

- a) modernizacja kotłów w kotłowni należącej do WAM w Witkowie – poprawa sprawności energetycznej dwóch kotłów K-2 i K-4 z 63 % do 80 % oraz poprawa sprawności urządzeń do redukcji pyłu z 75,4 % do 88,2 % , obniżka emisji pyłu o ok. 90% - wartość przedsięwzięcia **153.442,50 zł.**

➤ *Stymulowanie zakładów do samokontroli poprzez wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem (ISO 14 000) oraz dobrowolnych działań nie normatywnych (czystsza produkcja).*

➤ *Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych.*

Analizując powyższe zauważyć należy, że wskutek respektowania przepisów prawa ochrony środowiska daje się zauważyć samodyscyplinowanie zakładów pracy w tym zakresie. Podmioty gospodarcze w ramach dbałości o dobrą opinię marki przedsiębiorstwa wprowadzają nowe rozwiązania podnoszące czystość produkcji oraz usług. Należą do nich: Paroc Polska Sp. z o. o., NB Polska Sp z o.o., PEC Gniezno Sp. z o.o., MPK Gniezno, Dynea Sp z o.o. Trzemeszno oraz wiele innych. Przeprowadzone przez Starostę Gnieźnieńskiego

kontrole w trzech pierwszych wykazały, że funkcjonują one zgodnie z warunkami określonymi w decyzjach pozwalających na emisję, sprawdzając proces produkcyjny poprzez monitorowanie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Emisja ograniczana jest w bardzo znacznym stopniu poprzez wyposażenie w nowoczesne urządzenia filtrujące. MPK jako spółka świadcząca usługi przewozowe systematycznie wymienia tabor wycofując stare autobusy zastępując je nowoczesnymi spełniającymi normę emisji spalin Euro 3 i wyższe.

Przeprowadzone w 2009 roku kontrole WIOŚ w Poznaniu dotyczyły pozwoleń dla PEC Gniezno Sp. z o. o. i „Stolmar” w Jankówku. Nie wykazały one naruszeń wielkości emisji określonych w decyzjach starosty.

W ramach działań monitorujących jakość powietrza dokonano zakupu wraz z dostawą i posadowieniem pobornika do pomiaru stężenia pyłu zawieszonego PM 10 - wartość zadania realizowana przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gnieźnie **49.654,00zł**

(25% środki Powiatu Gnieźnieńskiego, 25% - Miasta Gniezna – 50% WFOŚiGW w Poznaniu).

2.9. Stres miejski – ochrona przed hałasem

Kierunki działań w celu ograniczenia emisji hałasu:

- *Opracowywanie planów akustycznych powiatów i miast wraz z programami.*
- *Eliminowanie ruchu tranzytowego z obszarów o gęstej zabudowie np. przez budowę obwodnic.*
- *Ochrona mieszkańców przed hałasem komunikacyjnym np. poprzez budowę ekranów akustycznych i pasów zwartej zieleni ochronnej w miejscach newralgicznych.*
- *Kontrola zakładów przemysłowych zlokalizowanych w pobliżu jednostek osadniczych, których działalność ujemnie wpływa na klimat akustyczny.*
- *Stymulowanie zakładów przemysłowych do ograniczenia ich uciążliwości hałasowej.*

Źródłem uciążliwości akustycznych na terenie Gniezna są przede wszystkim drogi krajowe i wojewódzkie, w szczególności ruch tranzytowy. Pierścieniowo-koncentryczny układ komunikacyjny miasta stwarza istotne zagrożenie dla klimatu akustycznego terenów i obiektów chronionych. Z analizowanego okresu 2009-2010 brak jest aktualnych badań poziomu hałasu, a ostatnie opracowania sporządzone przez WIOŚ dla okolic ulicy Poznańskiej dotyczą danych z 2005 r., natomiast ul. Wrzesińskiej roku 2008.

Dopuszczalne wartości poziomu równoważnego hałasu pochodzącego od dróg i linii kolejowych, określone Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826), wynoszą dla miasta Gniezna – w zależności od funkcji terenu – 55 lub 60 dB w porze

dziennej i 50 dB w porze nocnej. Wykonane badania udokumentowały poważną degradację klimatu akustycznego miasta, związaną przede wszystkim ze źródłami typu komunikacyjnego (drogowego). Tylko około 12% długości ogółu przebadanych ulic charakteryzowały prawidłowe warunki akustyczne. Sytuacja ta dotyczyła nielicznych, najspokojniejszych ulic centrum miasta, osiedli Kleryka, Ustronie, Kawiary i Kustodia oraz północno-zachodniej, części Rynku, gdzie obowiązuje zakaz ruchu pojazdów.

Średnia ze zmierzonych wartości równoważnego poziomu hałasu w porze dziennej (w punktach pomiarowych zlokalizowanych w odległości 1 m od krawężnika jezdni), wynosiła zarówno dla obszaru całego miasta, jak i dla terenu centrum 68,7 dB. Najczęściej reprezentowany przedział wartości poziomu równoważnego hałasu dla całego obszaru miasta to $70,0 < L_{Aeq} \leq 75,0$ dB (39,0% długości przebadanych ulic), na obszarze centrum miasta natomiast $65,0 < L_{Aeq} \leq 70,0$ dB (51,5% długości przebadanych ulic). Analiza warunków akustycznych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych tras komunikacyjnych śródmieścia wykazała, że wskaźniki stopnia naruszenia klimatu akustycznego, tj. różnica między uśrednionym poziomem hałasu a wartością dopuszczalną poziomu hałasu w środowisku wzdłuż tych tras, wynosiły od około 6 dB do 12 dB, natomiast analogiczne wskaźniki wyznaczone dla dróg krajowych i wojewódzkich od około 12 dB do 14,5 dB. Budynki położone w pierwszej linii zabudowy w centrum Gniezna są na ogół narażone na nadmierny hałas drogowy, przy czym przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu równoważnego hałasu wynosiły w porze dziennej najczęściej od 5 dB do 10 dB, a dla zabudowy położonej wzdłuż głównych tras komunikacyjnych centrum miasta – od 6 dB do 12 dB. Spełnienie kryteriów poprawności klimatu akustycznego w środowisku jest spodziewane w większości przypadków za pierwszą linią zabudowy. Ocena klimatu akustycznego w bezpośrednim sąsiedztwie budynków zlokalizowanych w skomplikowanych wnętrzach urbanistycznych, gdzie propagacji fali akustycznej towarzyszy wiele zjawisk, wymaga każdorazowo szczegółowej analizy.

Niekorzystne warunki akustyczne stwierdzono w sąsiedztwie głównych tras komunikacyjnych miasta, w szczególności dróg krajowych i wojewódzkich. Wskaźniki stopnia naruszenia klimatu akustycznego dla tych tras wynosiły od 12 dB do niespełna 15 dB. Ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne w porze dziennej sięgało odległości 35–55 m w przestrzeni niezabudowanej, a w przypadku rozległego węzła komunikacyjnego jaki tworzą Trasa 40-lecia, ul. Gdańska i ul. Żwirki i Wigury, obejmowało nawet południowe krańce zabudowy mieszkaniowej Osiedla Winiary, położone w odległości powyżej 100 m od wymienionych dróg. Szczególnie eksponowane na hałas były wysokie kondygnacje wielopiętrowych budynków. Występowania przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu

równoważnego hałasu w otoczeniu głównych tras komunikacyjnych miasta należy oczekiwać również w porze nocnej. Zmniejszenie zasięgu uciążliwości akustycznych ma miejsce na terenach zabudowanych, m.in. dotyczy to zespołu budynków mieszkalnych Osiedla Tysiąclecia, usytuowanych w większości prostopadle do ul. Roosevelta i ul. Budowlanych. W tej części miasta na ponadnormatywny hałas narażone są głównie budynki położone w najmniejszych odległościach od wymienionych ulic oraz – w przypadku zabudowy zlokalizowanej prostopadle do ulic Roosevelta i Budowlanych - części budynków od strony źródeł hałasu. Osiedle Winiary, za wyjątkiem części terenów położonych w zasięgu oddziaływania największych ulic, w tym budynków położonych w jego południowej części, narażonych na oddziaływanie hałasów pochodzących od wielu w tym rejonie źródeł komunikacyjnych, charakteryzowało się poprawnymi warunkami akustycznymi.

W roku 2009 do WIOŚ przekazane zostały informacje dotyczące sygnalizowanych przez mieszkańców Gniezna nadmiernych uciążliwości akustycznych związanych z oddziaływaniem akustycznym tras komunikacyjnych. Sytuacja ta dotyczy dzielnicy Skierszewo, położonej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 5 (ul. Poznańska) oraz osiedla Chuby Pustachowskie w rejonie ul. Wrzesińskiej (droga krajowa nr 15).

W przypadku dzielnicy Skierszewo nie prowadzono aktualnie badań akustycznych, jednak uzyskany wcześniej (2000–2002) materiał dokumentuje znaczną degradację klimatu akustycznego w otoczeniu drogi krajowej nr 5, w tym również we wskazanym rejonie Skierszewa. Zmierzony poziom równoważny hałasu w odległości 1 m od krawężnika jezdni wynosił około 74,5 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów około 1200 pojazdów na godzinę i około 14% pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu. W granicach przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu w środowisku, wynoszącej w porze dziennej 60 dB dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, pozostawał pierwszy rząd zabudowy zlokalizowanej wzdłuż ul. Poznańskiej. Pomiary poziomu hałasu wykonane przez WIOŚ we wrześniu 2005 r. w rejonie ul. Poznańskiej 19, tj. na północ od trasy wjazdowej do Gniezna, nieco bliżej centrum w stosunku do dzielnicy Skierszewo, nie wykazały istotnych zmian warunków akustycznych w stosunku do okresu wcześniejszego. Zmierzona wartość poziomu równoważnego hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni wyniosła 74,6 dB. Również kolejne badania wykonane w roku 2005 przez zarządcę drogi, w ramach realizacji obowiązków, wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska (art. 175), potwierdziły występowanie znacznych przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej usytuowanej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 5.

W przypadku Osiedla Chuby Pustachowskie w 2008 roku przeprowadzone zostało pomiarowe rozpoznanie stanu klimatu akustycznego w otoczeniu wskazanego odcinka drogi

krajowej. Punkty pomiarowe usytuowano na granicy posesji położonej przy ul. Platanowej 18, tj. w pierwszym rzędzie zabudowy zlokalizowanej wzdłuż ul. Wrzesińskiej, w odległości około 17 m od ulicy, na wysokości 1,5 m oraz w odległości odpowiadającej położeniu elewacji budynku przy ul. Platanowej 18, w odległości około 26 m od ulicy Wrzesińskiej, na wysokości 4m.

Zmierzone wartości poziomu równoważnego hałasu pochodzącego od drogi krajowej wynosiły:

- na granicy posesji - 65,2 +/- 0,3 dB,
- na linii zabudowy - 65,0 +/- 0,8 dB,

przy zarejestrowanym natężeniu ruchu pojazdów 670 pojazdów na godzinę, z czego 25% stanowiły pojazdy ciężkie.

W przypadku posesji zlokalizowanych w mniejszych odległościach od drogi (ul. Wiązowa - granica posesji w odległości około 5-6 m od krawężnika jezdni), wartość poziomu równoważnego hałasu na granicy posesji jest wyższa i wynosi około 72 dB. Ponieważ zabudowa osiedla ma charakter mieszkaniowo-usługowy, wykonane pomiary dokumentują przekroczenia wartości dopuszczalnej poziomu hałasu w środowisku w porze dziennej. Jeszcze większych przekroczeń można oczekiwać w porze nocnej.

Zgodnie z art. 139 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 62/2001, poz. 627), zarządzający drogą zobowiązany jest do podjęcia działań ograniczających stwierdzone uciążliwości akustyczne. Równocześnie, jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją drogi, na podstawie art. 115a, ust. 2 ustawy, nie przewiduje się wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku, a co za tym idzie inspekcja ochrony środowiska nie ma możliwości wydania decyzji o administracyjnej karze pieniężnej w przypadku przekraczania standardów jakości klimatu akustycznego. Wyniki badań, a w szczególności informacje o stwierdzonych przekroczeniach, są przekazywane organom administracji oraz zarządzającym drogami, zobowiązanym do podejmowania działań w tym zakresie. Konieczne jest uwzględnienie problemu narażenia na hałas w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego (aktualnie dla rejonu ul. Wrzesińskiej w Gnieźnie), poprzez ustalenia dotyczące nieprzekraczalnej linii zabudowy oraz korzystne z akustycznego punktu widzenia zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu.

W ramach działań mających na celu wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miast zrealizowano inwestycje drogowe oraz rozpoczęto realizację nowych.

Należą do nich:

a) obwodnica Trzemeszna 3,9 km (rok 2009 r.):

7.899.775,43 zł

odcinki wyposażono w ekrany akustyczne oraz dokonano nasadzeń drzew w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się hałasu,

b) modernizacja ul. Kostrzewskiego wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi,
2009 r. przebudowa drogi dł. 2,9 km – koszt 8.648.364,91 zł,
2010 r. remont wiaduktu nad torami kolejowymi – koszt 3.445.656,11 zł,

Razem **12.094.021,02 zł**

c) rozpoczęto prace budowlane drogi krajowej nr 5 (w granicach Powiatu Gnieźnińskiego, odcinek Czachurki – Gniezno w trakcie realizacji do czerwca 2012 r. – koszt inwestycji – 537.114.950,32 zł, odcinek Gniezno – Mielno / obwodnica Gniezna / przed rozpoczęciem realizacji trakcie wyboru wykonawcy, przewidywany koszt inwestycji – 520.000.000,00 zł.

Przedsięwzięcie pozwoli na całkowite wyłączenie ruchu tranzytowego poza obszar miasta.

Zadania przedstawione w pkt. a), b) i c) realizowane są przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad.

Brak pomiarów poziomu hałasu kolejowego na terenie Powiatu Gnieźnińskiego w latach 2009-2010. Ostatnie prowadzone były w roku 2007 w ramach realizacji ustawowego obowiązku okresowych pomiarów hałasu w otoczeniu linii kolejowej nr 281 Oleśnica – Chojnice w miejscowości Skierszewe oraz w otoczeniu linii kolejowej nr 353 Poznań Wschód – Skandawa w Gnieźnie, w rejonie ul. Dalkowskiej i Wierzbiczany. Na granicy sąsiadujących z liniami kolejowymi terenów podlegających ochronie akustycznej nie stwierdzono przekraczania dopuszczalnych wartości równoważnego poziomu hałasu w środowisku w porze dziennej, w porze nocnej natomiast przekroczenie takie stwierdzono w rejonie ul. Dalkowskiej 18 w Gnieźnie.

W przypadku realizacji planów rozwoju polegających na rozbudowie linii kolejowych, zwiększeniu częstotliwości kursowania pociągów lub zwiększeniu prędkości ruchu należy liczyć się ze wzrostem wpływu komunikacji kolejowej na klimat akustyczny miasta.

Działaniem Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa zażegnano konflikt związany z uciążliwością hałasową zakładu produkcyjnego w sąsiedztwie osiedla wielorodzinnego Kawiary II. W końcu lipcu 2010 roku wystąpiono do WIOŚ o przeprowadzenie badań w podobnej sprawie na ul. Piekary w Gnieźnie.

W celu realizacji przedmiotowych zadań na terenie Powiatu Gnieźnińskiego konieczna jest współpraca i współdziałanie wszystkich samorządów oraz występowanie o środki pieniężne z Unii Europejskiej.

2.10. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Kierunki działań w celu ograniczenia oddziaływania pól elektromagnetycznych:

- *Rozwinięcie systemu badań zagrożenia polami elektromagnetycznymi.*
- *Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych.*
- *Przestrzeganie obszarów ochronnych zgodnie z ocenami oddziaływania na środowisko dla urządzeń nadawczych.*
- *Kontrola wprowadzania do środowiska nowych urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.*
- *Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.*
- *Przestrzeganie zapisów w postępowaniu ocen oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przestrzegania obszarów ochronnych źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego.*

W zakresie powyższych kierunków działań w zakresie ograniczenia wpływu oddziaływania pól elektromagnetycznych w powiecie sytuacja w analizowanym okresie 2009-2010 przedstawiała się następująco.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W Powiecie Gnieźnieńskim występuje sieć linii 110 kV oraz przebiegająca przez południowe gminy powiatu linia 220 kV. W przypadku linii elektroenergetycznych maksymalna szerokość obszaru, w którym w sąsiedztwie takich urządzeń przekraczana jest wartość 1 kV/m natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynosi:

- dla linii 110 kV - 12 m,
- dla linii 220 kV – 22 m,
- dla linii 400 kV - 24 m

od osi linii w obie strony. Nie stwierdzono naruszenia szerokości obszaru bezpieczeństwa

Rok 2009 to drugi z kolei rok trzyletniego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W punktach pomiarowych usytuowanych na ul. Witkowskiej 69 i ul. Roosevelta 108 poziom składowej elektrycznej pola wynosił poniżej 0,8 V/m

Pola elektromagnetyczne w miejscach dostępnych dla ludności w otoczeniu obiektów radionadawczych nie przekraczają wartości dopuszczalnych (Radio Plus i Radio Gniezno).

W ostatnich latach nastąpił rozwój sieci telefonii komórkowej. Anteny nadawcze stacji bazowych lokalizowane są na wolnostojących wieżach antenowych lub na masztach antenowych instalowanych na dachach budynków, a także na istniejących wieżach lub kominach. Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa Ochrony Środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko. Przepisy ochrony środowiska nakładają na inwestora obowiązek wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych bezpośrednio po uruchomieniu obiektu. Lokalizacja anten na znacznych wysokościach (30-40 m n.p.t.) oraz kierunkowa charakterystyka ich promieniowania powodują, że w miejscach dostępnych dla ludności pole elektromagnetyczne emitowane przez anteny nadawcze stacji bazowych jest wielokrotnie niższe niż dopuszczalne. Stacje bazowe nie stanowią więc zagrożenia dla zdrowia mieszkańców.

Na koniec roku 2010 w powiecie działało 109 stacji telefonii komórkowej z tego około 64 na terenie miasta Gniezna.

Na terenach Pogotowia Energetycznego i Głównych Punktów Zasilania – GPZ znajdują się nadawczo-odbiorcze stacje sieci trunkingowej. Przy tych instalacjach również nie stwierdza się występowania w miejscach dostępnych dla ludności pól elektromagnetycznych o wartościach przekraczających dopuszczalne.

2.11. Edukacja ekologiczna

Jednym z najważniejszych problemów współczesnego świata jest ochrona naturalnego środowiska. Człowiek, żyjący początkowo w symbiozie z przyrodą, wraz z rozwojem nauki i techniki zaczął ją przekształcać. Postępująca degradacja przyrody spowodowała, iż w drugiej połowie dwudziestego wieku podjęte zostały kompleksowe działania mające na celu ochronę środowiska. Tym samym przyczyniono się w sposób pośredni do ochrony samego człowieka.

Podstawą tej działalności powinno być wychowanie ogółu społeczeństwa, które należy rozpoczynać od najmłodszej generacji. Umiejętność właściwego współżycia ludzi z przyrodą należy „zaszczepiać” dzieciom od najmłodszych lat. Aby jednak były one przekonane o konieczności ochrony przyrody, szanowały i doceniały ją muszą ją poznawać. Nie można jednak poprzestawać na podawaniu czystej wiedzy. Sama naukowa nazwa jest tylko suchym słowem. Edukacja ekologiczna to: formowanie wiedzy, a także rozwijanie wrażliwości oraz chęci działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska.

Rozwój edukacji ekologicznej, kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Gnieźnieńskiego jest jednym z głównych działań realizowanych w ramach Programu

Ochrony Środowiska. Młodzież ucząca się w szkołach prowadzonych przez powiat wykazuje duże zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska, co bezpośrednio wpływa na kształtowanie właściwych proekologicznych postaw. Dlatego głównym miejscem dla edukacji ekologicznej zawsze będzie szkoła. Dzięki zmianie zachowań uczniów i wszczęciu prawidłowych nawyków, kształtuje się świadomość ekologiczną młodzieży.

W związku z powyższym Starostwo Powiatowe w Gnieźnie w ramach posiadanych środków z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a później budżetu powiatu cyklicznie współorganizuje i dofinansowuje wszelkie akcje proekologiczne, również wspomaga i popiera wszystkie inicjatywy związane z działaniami na rzecz ochrony środowiska.

Starostwo w latach 2009-2010 włączyło się w organizację m in.:

W zakresie odnawialnych źródeł energii:

- konferencji pn. *„Energia zasobów odnawialnych fundamentem suwerenności i zamożności Polski”*, która odbyła się 13 lutego 2009 r. w Zespole Szkół Ekonomiczno-Odzieżowych w Gnieźnie. Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem lokalnych samorządowców, przedstawicieli świata nauki, a także młodzieży szkolnej i studentów. Tematyka konferencji obejmowała obecny stan wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce, także pod kątem wymogów Unii Europejskiej. Omówione zostały możliwości wykorzystania tych źródeł, a także ekonomiczne korzyści płynące z eksploatacji zasobów naturalnych, poprzez bezpieczeństwo energetyczne kraju i obniżenie kosztów produkcji. Porównano wytwarzanie konwencjonalnej i alternatywnej energii oraz wpływy, jakie wywierają one na środowisko,
- mikrosymposium współorganizowane razem z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Gnieźnie pn. *„Ekologiczne aspekty energetyki zasobów odnawialnych”*, które odbyło się 8 czerwca 2009 r. Spotkanie skierowane było do uczniów i nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a przede wszystkim do wszystkich zainteresowanych alternatywnymi drogami pozyskiwania energii. Studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie, Instytutu Ochrony Środowiska zaprezentowali swoje „mini-firmy”, propagujące proekologiczne pozyskiwanie energii odnawialnych.
- konferencji współorganizowanej wspólnie z Instytutem Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa oddział w Poznaniu pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego na temat *„Biopaliwa i inne odnawialne źródła energii*

w Wielkopolsce w aspekcie ochrony środowiska". Konferencja odbyła się 10 listopada 2009 r. w auli I Liceum Ogólnokształcącego w Gnieźnie, Spotkaniu towarzyszył pokaz pojazdów zasilanych biopaliwem (BioMotion Tour).

- interdyscyplinarnej konferencji naukowej pn. „*Ekologiczne i Energetyczne Zagrożenia i Nowe Wyzwania*”, która odbyła się w dniach od 15-16 marca 2010 r. w Kampusie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie. Tematyka spotkania pozwoliła przybliżyć uczestnikom zagadnienia związane z dbałością o bezpieczeństwo ekologiczne i energetyczne oraz przedstawić kierunki działań w perspektywie nowych wyzwań.

Edukację ekologiczną i promocję w ramach OZE prowadzono również poprzez

- Udział w Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią.
- Udział w projekcie realizowanym przez firmę ASKET w ramach programu LIFE+ „Agrobiomasa jako Odnawialne Źródło Energii, zastępujące paliwa kopalne dla społeczności lokalnych i ochrony klimatu”.

W zakresie racjonalnej gospodarki odpadami:

- IX i X edycja EKOLIDERA – konkurs organizowany corocznie, wspólnie z Polskim Klubem Ekologicznym Okręg Wielkopolski Koło w Gnieźnie, Nadleśnictwem Gniezno oraz Urzędem Miejskim w Gnieźnie, adresowany do najmłodszego pokolenia tj. dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Ważne jest bowiem aby świadomość proekologiczną w zakresie selektywnej zbiórki odpadów kształtować już wśród najmłodszego pokolenia. Starostwo jako współorganizator Powiatowego Konkursu Ekolider dofinansowało zakup nagród dla szkół, które wyróżniły się w propagowaniu selektywnej zbiórki odpadów.
- W dniach 27 kwietnia i 8 października 2009 r. oraz 11 maja 2010 r. Starostwo Powiatowe w Gnieźnie we współpracy z Nadleśnictwem Gniezno zorganizowało i dofinansowało akcje sprzątnięcia Lasu Miejskiego. W akcji biorą udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Gnieźnieńskiego. Celem sprzątnięcia świata jest budowanie społecznej świadomości ekologicznej oraz inicjowanie działań na rzecz ochrony środowiska. Sprzątnięcie świata jest również wyrazem troski o otaczającą nas przyrodę, a jednym z jej przejawów jest liczny udział młodzieży.

Konkursy ekologiczne:

- IV i V Powiatowy Konkurs Ekologiczny dla Uczniów z Niepełnosprawnością Intelktualną pod hasłem odpowiednio „*Jestem przyjacielem przyrody: Nie śmieję!*” i „*Nie marnuję – segreguję!*”, które odbyły się w Specjalnym Ośrodku Szkolno –

Wychowawczym nr 1 w Gnieźnie w dniach 28 kwietnia 2009 r. i 24 kwietnia 2010 r. Celem konkursu jest troska o czystość środowiska naturalnego i najbliższego otoczenia, wdrażanie działań proekologicznych (segregacja odpadów) i pobudzanie do twórczej pracy. Konkurs adresowany jest do szkół podstawowych i gimnazjów specjalnych oraz warsztatów terapii zajęciowej.

- Gnieźnieńskie Prezentacje Ekologiczne, które odbyły się 29 kwietnia 2009 r. pod hasłem „Człowiek przyjacielem lasu”, i 20 kwietnia 2010 r. pod hasłem „Ogród Ekologiczny – czyli powrót do źródeł”. Zorganizowane zostały przez Polski Klub Ekologiczny Koło Gniezno przy współudziale Starostwa Powiatowego w Gnieźnie w Miejskim Ośrodku Kultury. Przedmiotem prezentacji stały się prace i projekty zgłoszone na trzy różnego typu konkursy: fotograficzny, filmowy oraz plastyczny podsumowujące działania proekologiczne prowadzone w mieście i powiecie,
- podsumowanie projektu „Piękne miejsce na Ziemi”, które odbyło się w auli Zespołu Szkół Gimnazjum i Liceum im. M. Kosmowskiego w Trzemesznie dnia 9 czerwca 2009r. Jest to inicjatywa, która powstała by aktywizować młodych ludzi i wychować ich w poszanowaniu dóbr przyrody znajdujących się w najbliższej okolicy. Podczas spotkania młodzież zaprezentowała swoje prace badawcze oraz prezentacje dotyczące tematyki przyrodniczej. Wśród gimnazjalistów zaprezentowano prace w trzech kategoriach: utwór literacki, zdjęcie, film.
- druk gazetki ekologicznej Eko - Orlik realizowany przez Szkolny Klub Ekologiczny w I LO w Gnieźnie oraz dofinansowanie zakupu nagród za udział w konkursach i quizach zamieszczanych w w/w miesięczniku.
- cykl imprez edukacyjnych organizowanych wspólnie z Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami Oddział Gniezno dla dzieci i młodzieży związanych z tematyką dotyczącą ochrony przyrody, w szczególności ochrony zwierząt, kształtującą właściwy stosunek najmłodszego pokolenia do zwierząt oraz całej przyrody.
- Powiatowy Konkurs Ekologiczny - konkurs organizowany corocznie w I Liceum Ogólnokształcącym w Gnieźnie. W latach 2009 i 2010 odbyła się jego VIII i IX edycja. Uczestniczą w nich jednostki oświatowe podległe Starostwu. W finale konkursu do którego przechodzą zwycięzcy eliminacji szkolnych sprawdzana jest wiedza z zakresu ochrony środowiska w formie testowej – zwycięzcy otrzymują nagrody.

W zakresie genetycznie modyfikowanych organizmów i rolnictwa ekologicznego:

- konferencji z cyklu GMO – Genetycznie Modyfikowane Organizmy zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe (Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa), Polski Klub Ekologiczny (Okręg Wielkopolski – koło w Gnieźnie) i Polskie Zrzeszenie

Inżynierów i Techników Sanitarnych (Oddział Wielkopolski – Delegatura w Gnieźnie), która odbyła się w dniu 31 marca 2010 r. Celem zorganizowanej konferencji było przekazanie wiedzy na temat Genetycznie Modyfikowanych Organizmów i budowanie społecznej świadomości o znaczeniu, wadach i zaletach GMO. Program konferencji obejmował również zwiedzanie stoisk z żywnością wyprodukowaną w gospodarstwach ekologicznych.

- spotkania edukacyjno – informacyjnego zorganizowanego w dniu 26 kwietnia 2010 r. przy Centrum Kultury eSTeDe przez Międzynarodową Koalicję dla Ochrony Polskiej Wsi (ICPPC) przy udziale Starostwa Powiatowego w Gnieźnie dotyczące Żywności Genetycznie Modyfikowanej pn. *„Stop GMO – Gina Pszczoły – Czerwony Autobus W Drodze”*.
- konferencji pn. *„Rośliny Genetycznie Modyfikowane”*, która odbyła się w dniu 28 października 2010 r. w Kampusie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie. Była to już druga konferencja z tego cyklu, którą Starostwo Powiatowe – Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa zorganizował wspólnie z Polskim Klubem Ekologicznym - Okręg Wielkopolski oraz Polskim Zrzeszeniem Inżynierów i Techników Sanitarnych – Oddział Wielkopolski – Delegatura w Gnieźnie.

Inne:

- Wymiana Polsko - Ukraińskich Doświadczeń. W dniach 17 - 21 maja 2010 r. w ramach projektu *„Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Brovary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”* w Powiecie Gnieźnieńskim przebywała delegacja z Ukrainy. W projekcie uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych Miasta Brovary i Rejonu Humańskiego. Tematem przewodnim trwającego 5 dni panelu była ochrona środowiska. Celem wizyty studyjnej było zapoznanie się z kwestiami ochrony środowiska ze szczególnym zwróceniem uwagi na tematykę odnawialnych źródeł energii i wykorzystania technologii przyjaznych środowisku. Program wizyty uzyskał pozytywną opinię wszystkich uczestników, którzy zwrócili szczególną uwagę na różnorodność tematyki, co potwierdziło, że współpraca zagraniczna daje możliwość rozwoju społeczno – gospodarczego, wzmacnia pozycję oraz kształtuje dobry wizerunek regionu.
- wystawa plakatu ekologicznego – Green Poster (od 17.06.-31.08.2010 r.)
Przez okres wakacji w holu Centrum Kultury „Scena To Dziwna” można było oglądać wystawę plakatów o tematyce ekologicznej. Wystawa była owocem Międzynarodowego Triennale „4y Blok” zorganizowanego na Ukrainie w Charkowie.

Dzięki zorganizowanej wystawie mieszkańcy Powiatu Gnieźnieńskiego mieli możliwość zapoznania się z problematyką ekologiczną w oparciu o sztukę plakatu i projekty designerskie.

- Samorządowy Lider Zarządzania. Starostwo Powiatowe w Gnieźnie wzięło udział w konkursie „*Samorządowy Lider Zarządzania*”, którego celem jest promocja funkcjonalnych rozwiązań wdrożonych przez jednostki administracji samorządowej. Przedmiotem oceny były przykłady innowacyjnych przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości, efektywności i dostępności dostarczanych usług. Do konkursu zgłoszono praktykę pn. „*Promowanie zagadnień związanych z biopaliwami – innowacyjnym potencjałem rozwoju dla Powiatu Gnieźnieńskiego*”. W zgłoszeniu w szczególności sposób opisano cel, wdrożenie i charakterystykę przedsięwzięcia jakim jest organizacja konferencji z zakresu odnawialnych źródeł energii. W dniu 22 czerwca 2010 r. w budynku Senatu RP odbyła się konferencja podsumowująca konkurs. Program konferencji obejmował prezentacje praktyk, ogłoszenie wyników i wręczenie dyplomów. W kategorii powiaty, w dziedzinie gospodarka komunalna **Powiat Gnieźnieński zajął II miejsce**. Udział w konkursie stanowi ogromną mobilizację do dalszej pracy na rzecz budowania społecznej świadomości w zakresie wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz promowaniu zagadnień związanych z perspektywą rozwoju infrastruktury energetycznej przyjaznej środowisku.

3. Podsumowanie

Priorytety i zadania przyjęte do realizacji w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Gnieźnieńskiego należy uznać za słuszne i niezbędne w celu zachowania obecnego stanu środowiska oraz w celu jego poprawy w zakresie ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju lasu, ochrony gleb, kopalin, rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, materiałochłonności i energochłonności produkcji, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i propagowania edukacji ekologicznej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego stanowi ocenę postępów we wdrażaniu Programu w latach 2009-2010. Materiały zebrane w niniejszym raporcie pochodzą z: Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu Inspektoratu w Gnieźnie, Urzędu Marszałkowskiego, Miast i Gmin Powiatu Gnieźnieńskiego oraz Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu oraz jednostek podległych Starostwu Powiatowemu.

Część danych uwzględnionych w raporcie opracowane i zebrane zostały przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa stanowią również sprawozdanie z bieżącej pracy Wydziału.

Po przeanalizowaniu celów zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Gnieźnieńskiego należy stwierdzić, iż większość zadań jest sukcesywnie realizowana. Część zadań jest w trakcie realizacji ze względu na przyjęte cele i priorytety oraz możliwości, którymi dysponuje Powiat Gnieźnieński.

Z całą pewnością można stwierdzić, że sukcesywna realizacja zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska przyczynia się do:

- ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń,
- ochrony i rozwoju walorów przyrodniczych,
- racjonalnego gospodarowania uwzględniającego zasady ekorozwoju.

Mając na uwadze powyższe Powiat Gnieźnieński będzie nadal wspierał realizację zadań zachęcając do współpracy gminy, a także sąsiednie powiaty oraz występując o środki zewnętrzne do Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.